

PROMINA

LIST ŽUPE SVETOGA MIHOVILA - PROMINA

GODINA XI.

BOŽIĆ 2016.

BR. 11.

PRVOPRIČESNICI 2016.: JKRIŠIJAN Bonišić, KRISTIJAN Bakmaz, IVANA Čulinć, LEA Budanko, PETRA Marić, PAVAO Milinac, JURAJ Dujic, MIHAEL Želić

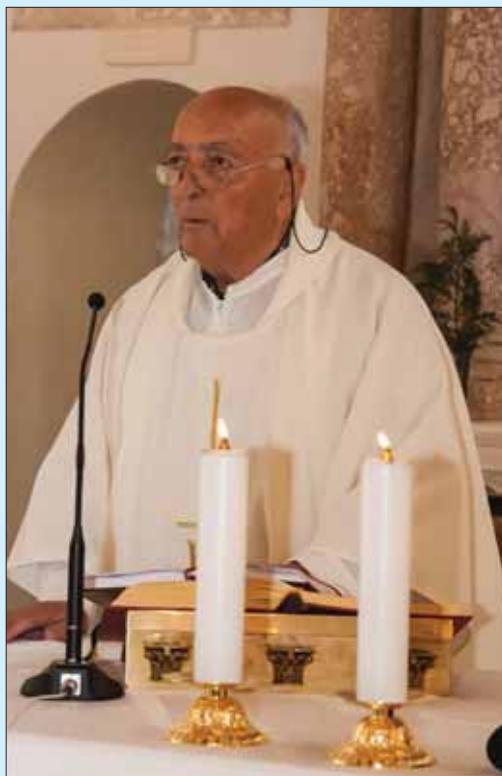
Godina očeva

Dragi Prominjani u župi,
Domovini i po svijetu!

Radujem se da vas i ove godine mogu pozdraviti pružajući vam u ruke novi broj našega župnog lista *Promina*. Preko njega vam upućujem božićne čestitke mira i Božjeg blagoslova.

List *Promina* izlazi i ove godine u vremenu Božića na radost velikog broja župljana, posebno onih iseljenih. Protekla godina prema preporukama Svetog Oca i biskupa posvećena je Božjem milosrđu. *Božansko je milosrđe veliko svjetlo ljubavi i nježnosti; ono je Božje milovanje naših rana prouzročenih grijesima.* Bog, milosrdni otac, sve je dao i učinio za čovjeka. Prateći pisma i poruke samog pape i biskupa koji su ih širili preko svojih poslanika, mogli smo se bolje upoznati s Božjim milosrđem kako bismo u njemu i po njemu živjeli i ispunili se dobrotom Božjom. To je škola za naš život kako bismo i sami postali milosrdni kao što je nebeski Otac milosrdan.

Godina koja je pred nama, prema preporukama biskupske konferencije, trebala bi biti usmjerena jačanju obitelji, posebno osnaživanju muškaraca/očeva u odgovornom ispunjavaju poslanja u obitelji, Crkvi i društvu. Neki od ciljeva su osnaživanje

muškaraca/očeva da cjeloviti-je ispunjavaju svoje poslanje, nadahnjujući se pozitivnim primjerima i uzimajući svestnost kao cilj svojega očinstva te poticanje muškaraca/očeva na zdraviju komunikaciju sa svojim suprugama i djecom, kako o temama obrađenim u katehezama tako i općenito. Na koncu našega životnog putovanja sa sobom ćemo ponijeti samo svoja djela. Zato dok ovdje živimo, obogatimo se dobrotom, radošću i ljubavlju i to ćemo predati Bogu kada ostavimo ovaj život. Božja je poruka: stvorio sam te bez tvoga znanja, ali neću te spasiti bez tebe. Dakle, dr-

žimo svoju sreću u svojim rukama. Nemojmo gledati ni suditi drugoga, nego se u Božjoj ljubavi izgradujmo.

U nadolazećoj godini molimo puno, a najviše da nam Bog da u svojoj ljubavi i milosrđu što više dobrih obitelji na čelu s dobrim očevima koji svoje djelovanje usmjeravaju prema Božjoj slavi!

S tim mislima, dragi Prominjani u Domovini i po svijetu, želim da vas Božić obdari svojim mirom i zamiluje vas svojim blagoslovom. Na dobro vam došlo sveto porođenje Isusovo: čestit Božić i blagoslovljena nova, 2017. godina!

Vaš župnik
fra Petar Pletikosa

Mons. Tomislav Rogić novi biskup Šibenske biskupije

S obzirom da je našom biskupijom uspješno upravljao mons. Ante Ivas punih 20 godina, zbog navršenih kanonskih godina i svoga zdravstvenog stanja, dao je Svetoj Stolici sebe na raspolaganje. Njegove poticajne poruke prema Bogu, ali i rodoljubne, uz njegov lijepi glas i dobro pjevanje, ostat će u dubokom sjećanju svakom svećeniku i vjerniku. Nastojao je da svaki svećenik dođe na mjesecne duhovne obnove i sastanke i bilo mu je draga druženje sa svima, a posebno svećenicima svoje biskupije. Brinuo se da nam dovede što bolje predavače i birao praktične i konkretne teme. Papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe mons. Ante Ivase na pastoralnom služenju Šibenskoj biskupiji te je za novoga šibenskog biskupa imenovao mons. Tomislava Rogića, dosadašnjeg župnika i dekanu na Udbini.

Dok zahvaljujemo našem bivšem biskupu mons. Anti Ivasu, dotle čestitamo našem novom mons. Tomislavu Rogiću. Nadamo se da je dobrog biskupa naslijedio novi, mladi, dobri i dokazani svećenik.

Mons. Tomislav Rogić rođen je 8. studenoga 1965. u Senju, današnja Gospočko-senjska biskupija, u obitelji Ivana i Marice Rogić. Osnovnu školu pohađao je u Senju. Maturirao je na klasičnoj gimnaziji u Sjemeništu Zmajević u Zadru (1980.-1984.). Teologiju je studirao u Rijeci, a završnu godinu teološkog studija pohađao je u Zagrebu (1985.-1991.) Diplomirao je 1991. na temu "Kralj Šaul pomazanik i odbačenik Božji".

Za svećenika je zaređen u Rijeci 22. lipnja 1991. kao svećenik tadašnje Riječko-senjske nadbiskupije.

Uspomena s pohoda novoga biskupa mons. Tomislava Rogića župi sv. Mihovila u Promini

Kada je 2000. godine osnovana Gospočko-senjska biskupija, prelazi u kler nove biskupije. Djelovao je kao župni vikar u Župi sv. Terezije od Djeteta Isusa na Vežici u Rijeci (1991.-1993.), a potom odlazi na postdiplomski studij u Rim na Papinsko sveučilište Gregoriana, gdje postiže magisterij iz Biblijске teologije na temu "Potpuna ljubav objavljuje se umirući podijeljena da bi sve zauvijek ujedinila (Mt 27, 38 - 51)".

Poslije povratka iz Rima bio je predavač na Biblijskoj katedri Teologije u Rijeci (1996.-2010.), studentski kapelan za grad Rijeku (1996.-2000.) te župnik Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rijeci (1997.-2000.). Generalni vikar Gospočko-senjske biskupije bio je od 2000. do 2004., a potom župnik i dekan Župe svetoga Križa u Ogulinu od 2004. do 2012.

Od 2012. godine župnik je i dekan na Udbini i Podlapači te je ravnatelj Nacionalnog svetišta hrvatskih mučenika na Udbini. Član je zbora savjetnika i prezbiteralog vijeća Gospočko-senjske biskupije te kanonik Senjskog kaptola od 2012.

Kao što je uzorno vršio sve službe i prepoznat je po ljubavi s kojom je sve to činio, predložen je za šibenskog biskupa. Neka ga prate naše molitve i Božji blagoslov i sigurni smo da će ovaj čovjek uspjeti u svojoj velikosvećeničkoj službi. Sretno neka Vam je, naš biskupe! U Promini su dolazili svi naši biskupi, nadamo se da će ta tradicija ostati i dalje. U Promini uvijek imate mjesto za molitvu, za rad, ali i prostor za odmor!

Božić - blagdan Božjeg čovjekoljublja

O blagdanu Božića slavimo objavu Božje ljubavi. Bog se objavljuje kao onaj koji nas ljubi i koji se brine za nas. Sjećamo se velike istine vjere da je Bog postao čovjekom, da je došao u naš svijet i život, da nas nije ostavio same s našim brigama i nevoljama. Stupio je u ovaj naš ljudski svijet da ga učini ljudskijim, da u njemu ljubav bude jača od mržnje, svjetlo od tame, da zamrznula srca zagrije za ljubav. Bog je postao Emanuel, Bog koji je s nama, koji nas usrećuje svojom prisutnošću. Ako je Bog s nama, to je znak da nas ljubi, da mu je stalo do nas, da mu je svatko od nas neobično važan. Bog nas ljubi na svoj, Božji način. Njegova je ljubav posve drukčija od naše, ljudske ljubavi. »U ovome se sastoji ljubav: nismo mi ljubili Boga, nego je on ljubio nas i poslao Sina svoga kao žrtvu pomirnicu za naše grijeha« (1 Iv 4, 19).

Bog nas ljubi

Božić nas podsjeća na tu divnu činjenicu, na čovjekoljublje našega Boga koje je bilo tako jako da je postalo osobom. Ta Božja ljubav i njegovo čovjekoljublje postali su vidljivi u Isusu iz Nazareta, Sinu Božjem i Marijinu. Božić nam uprizoruje tu istinu da je Bog postao naš suputnik, da se učlanio u našu ljudsku obitelj, da se „ušatorio“ među nama i da prebiva među nama. Ono što Bog čini po Božiću, jedinstven je čin koji se nikad prije nije dogodio niti će se ikad kasnije dogoditi. Kad Isus uzima ljudsko obliče, obogaćuje čovječanstvo dostojanstvom o kojem nitko prije nije ni sanjao.

Od vremena prvog Božića Bog prebiva među nama. »I Riječ

je tijelom postala i nastanila se među nama!« (Iv 1, 14). Bog nas prihvata onakve kakvi smo, s našim dobrim i lošim osobinama, s našim nastojanjima oko dobra kao i našim promašajima. U tom smislu, božićna poruka može se sažeti u nekoliko riječi: Bog nas ljubi, drag mu je svaki od nas. To nam pokazuje upravo na Božić, kad se rađa kao malo dijete. Tu poruku Crkva nam navješta u božićno vrijeme. Cilj je navještaja da svatko od nas, riječima i djelima, mogne

povijest i ostaje s nama, čovjek do kraja. Kroz čitavu našu povijest, bila ona siromašna ili bogata, sveta ili grješna, Bog nas ljubi i prihvata, raduje nas osmijehom djeteta, grli nas ljubavlju majke.

Božić je stoga svetkovina Božje blizine, njegove zauzetosti za čovjeka, za naš svijet i život. Bogu je stalo do nas, do svakoga od nas. U Isusu nam je Bog postao tako blizak da je sišao do dna naše naravi, da je osnaži i preusmjeri, da je uvede u svoj božanski svijet. »Bog je toliko ljubio svijet, da je dao svoga jedinorođenoga Sina« (Iv 3, 16). Te riječi iz Evangelja po Ivanu govore nam o neizmjernoj ljubavi Božjoj i o veličini ljudskoga dostojarstva. Ako se Bog prignuo do svoga stvorenja, znak je da je ono dostoјno Božje ljubavi i njegove brige, njegova čovjekoljublja. U isto vrijeme ta činjenica ukazuje na dostojarstvo svake ljudske osobe koje je nepovredivo.

Dolazak Boga u naš svijet, sv. Pavao opisuje kao trenutak kad u Božjem licu možemo vidjeti neizmjernu naklonost i ljubav prema čovjeku. Sada više nije čovjek, nego sami Bog, koji se upu-

šta u naš svijet, zanima se za nas, saginje se prema nama, dolazi k nama, postaje čovjekom kao što smo i sami. Od Božića nas Bog gleda očima Isusa Krista. U njemu je Bog pohodio narod svoj. Sve što spada na ljubaznost i ljubav među ljudima, Bog posvaja, kad i sam postaje čovjekom.

Bog nam je dobrostiv

Na blagdan Božića Crkva nam navješta ulomak iz Pavlove poslanice: »Očitova se dobrota Boga,

ustvrditi: Bog me ljubi! Zbog mene je Krist došao na zemlju i postao čovjekom. Za mene je postao i ostao: put, istina i život.

Isusovo rođenje označuje vrhunac Božje ljubavi prema nama. Bog je postao čovjekom. Lišio se, kako piše sv. Pavao, svoga božanskog dostojarstva, uzeo narav sluge i postao nama sličan (usp. Fil 5, 5-11). Ne ćemo nikada dovoljno razumjeti tu tajnu Božjega poniženja. Po Božiću Bog ulazi u ljudsku

našega Spasitelja, i njegova ljubav prema nama» (Tit 3, 4). Među bitne znakove spasenjskog djela Boga koji nas ljubi, sv. Pavao ubraja Božje čovjekoljublje. To je jedna od glavnih Božjih osobina, poput njegove slave, milosrđa i strpljivosti. Dobrostivost i čovjekoljublje Božje očitovali su se posebno o Božiću. Božje čovjekoljublje ključna je tema novozavjetne objave.

Božje čovjekoljublje očitovalo se u svoj svojoj spasiteljskoj snazi za sve nas. Postalo je vidljivo po dolasku Isusa Krista, po njegovu utjelovljenju, time što je postao

njegovim milosrđem mognemo biti baštinici vječnoga života.

Božić preobražava naš svijet dajući mu novo lice. Bog nam pokazuje svoje čovjekoljublje. Zbog toga se radujemo Božiću. Njegovo čovjekoljublje pobjeđuje naše međusobne trzavice, želje za priznanjem, moću i bogatstvom. Božić podržava našu težnju da proživimo život ispunjen mirom i ljubavlju. Božje čovjekoljublje hrani našu nadu. U Božiću, Bogu koji je radi nas postao čovjekom, prepoznajemo njegovu ljubav prema nama. U njemu je Bog pokazao

je čovjekoljublje time što postaje sasvim određen čovjek koji se izjednačuje s ljudskim stvorenjem. On se obazire na malene i nezнатне, ponižene i potlačene, vidi njihovu bol i muku. On sâm živi životom onih koji su gurnuti na rub.

U Božiću Bog nam pokazuje što znači biti čovjek i što se skriva u ljudskom biću. U protivnom, ne bi postao čovjekom. Zbog toga nam Božić otkriva veličinu i dostojanstvo čovjeka, koji je sposoban Boga prihvati u svom životu. Svaki ljudski život, pa i onaj naoko zapušten i promašen, dobiva po Božiću novu vrijednost i dostojanstvo. Budući da Sin Božji postaje čovjekom, po njegovu čovještvu postajemo djeca Božja, sestre i braća jedni drugima. Zbog toga moramo učiti od Boga njegovo čovjekoljublje. To čovjekoljublje se očituje, između ostalog, u skrbi prema nerođenu životu, prema bolesnima i starima, duševno i tjelesno oštećenima, prema siromasima i potrebitima, prognanima i izbjeglicama. Ako se za spomenute zauzimamo riječju i djelom, sudjelujemo u Božjem čovjekoljublju.

Iz svoje velike ljubavi prema nama Isus je postao ono što smo mi, da nas učini onim što je on sam, da primimo posinstvo i postanemo djeca Božja. On nas je osposobio da živimo njegovim životom, s Bogom povezani, milosrdni poput njega, prijatelji Boga i čovjeka, upravitelji Božjega čovjekoljublja. Isusovo rođenje obećanje je da ne ostaje sve kako je bilo. Bog stvara nešto novo u našem svijetu i životu. Novi svijet nastaje po ljubavi, koja se s Isusom zauvijek povezala uz ovaj svijet. Dobrota i čovjekoljublje pozivaju nas na Božić da i sami zračimo dobrotom i čovjekoljubljem. Da činimo ono što je i Bog učinio. To jest da budemo čovjek, ljudi. Zbog toga i ti čini ono što je Bog učinio: budi čovjek! Tada ćeš doživjeti istinsku radost Božića.

Dinko Aračić

čovjekom. Dobrostivost Božja i njegovo čovjekoljublje očituje se svim ljudima. Božji dolazak među nas je Evandelje, Radosna vijest spasenja, objava Božjega čovjekoljublja. Sam Bog lišava se svoje slave, pojavljuje se među nama i u svome Sinu daruje nam se do kraja. On nas spašava kупелju ponovnog rađanja. Naša djela, naše nastojanje oko dobra, svi mogući napor - sve nas to ne može spasiti. Ono što nas spašava jest otkuljenje po Božjoj milosti, po njegovu čovjekoljublju, da opravdani

svoje čovjekoljublje, ljubav koja se besplatno daruje. Ona sve obuhvaća, mijenja svijet i svakoga od nas, jer za Boga ljubav nije samo riječ, nego riječi i djela.

Naše čovjekoljublje

Koji je naš odgovor na to Božje čovjekoljublje, na njegovu dobrotu i milosrđe prema nama? Kad razmišljamo o tomu, primjećujemo da smo ponekad sasvim daleko od pravoga čovjekoljublja, premda često upotrijebljavamo riječ ljubav. Sam Bog pokazuje što

S Božjim dolaskom dolazi novi svijet

Propovijed o. biskupa Tomislava Rogića u Promini, na III. nedjelju došašća, 11. prosinca 2016.

Mons. Tomislav Rogić predvodi misno slavlje u župnoj crkvi sv. Mihovila u Promini

Braćo i sestre, evo već treće nedjelja došašća. Božić je blizu! Zato kliče prorok: *Nek se uzraduje pustinja, zemlja sasušena, neka kliče stepa, nek ljiljan procvjeta. Nek bujno cvatom cvate, da, neka od veselja kliče i nek se raduje... Ukrijepite ruke klonule, učvrstite koljena klecava! Recite preplašenim srcima: "Budite jaki, ne bojte se! Evo Boga vašega, od mazda dolazi, Božja naplata, on sam hita da nas spasi!"* (Iz 35, 1-4).

Prorok naviješta radost. Bog je okrenuo sudbinu njegova naroda. Nevolje su okončane i dolazi dan povratka iz progonstva, iz nevolja. U tom davnom Izajijinu proroštvu vjernička duša, čitav novi narod Božji - Crkva,

vidi navještaj konačnog spasenja koje će Bog na zemlju poslati. Vidi ohrabrenje i budi pouzdanje u Boga u svakom vremenu, u svakoj novoj nevolji. I mi smo pozvani u tim riječima vidjeti ohrabrenje adventa, bodrenje naše vjere u hodu prema blagdanu Božića.

STRPLJIVOST I USTRAJNOST

Ali - onda dolaze riječi Jakovljeve poslanice koje mogu zbuniti. Apostol Jakov dolažak Gospodnjji iščekuje, ali ističe jednu drugu dimenziju: *strpljivost*, a uza nju i *ustrajnost!*

Strpite se dakle, braćo, do Dolaska Gospodnjega! Evo: ratar iščekuje dragocjeni urod zemlje, strpljiv je s njime dok ne dobije kišu ranu i kasnu. Strpite se i vi, očvrsnite srca jer

se Dolazak Gospodnji približio! Ne tužite se jedni na druge da ne budete osuđeni! Evo: sudac stoji pred vratima! Za uzor strpljivosti i podnošenja zala uzmite, braćo, proroke koji su govorili u ime Gospodnje (Jak 5, 7-10).

Čovjekov život bitno je obilježen *očekivanjima i sumnjama*. Svatko ponekad iščekuje da će mu se planovi ostvariti u potpunosti. Očekujemo često puno toga i od drugih - i budeмо veoma razočarani kad se ne ponesu onako kako smo se nadali. Posebno smo osjetljivi kad puno očekujemo, a onda stvari pođu drugim putem i umjesto uspjeha *stigne nas žrtva ili trpljenje* bilo koje vrste. Npr. djeca - odrasli...

Polugodište je blizu. Tko od vas, djece, ne želi proći s pet? Tko će sve biti razočaran ako tako ne bude? Jeste li učili? Petice nema bez muke - nema nauke bez muke?

Nema velikih djela bez žrtve! A žrtve, bilo koje vrste, nisu nam lake!

NEMA ŽIVOTA BEZ ŽRTVE

Na tu temu progovara i današnje evanđelje. Ivan Krstitelj nalazi se u zatvoru radi svojih žestokih prigovora jednom od lokalnih židovskih vladara da se ne drži Božjih moralnih zakona. Ivan Krstitelj zadnji je prorok Staroga zavjeta i jedini je on imao tu milost uprijeti prstom, pokazati Mesiju i krstiti ga u vodama Jordana. Ivan je živio isposnički, pustinjački, naviještao

je obraćanje i pripravljao narod na početak Isusova djelovanja. I on se nadao velikim djelema koja će Mesija učiniti, a sad se, eto, nalazi u zatvoru gdje mu rade o glavi. I u njemu se pojavila sumnja, pitanje: "Zar će se sve skupa tako završiti da i on mora trpjeti, pa čak i život izgubiti?! Kako to da ga Isus neće izbaviti?" Šalje svoje učenike da - na svoj način provjere Isusa - je li on doista taj obećani Spasitelj.

Isusov odgovor Ivanovim učenicima potvrđuje čudesna djela koja Gospodin čini.

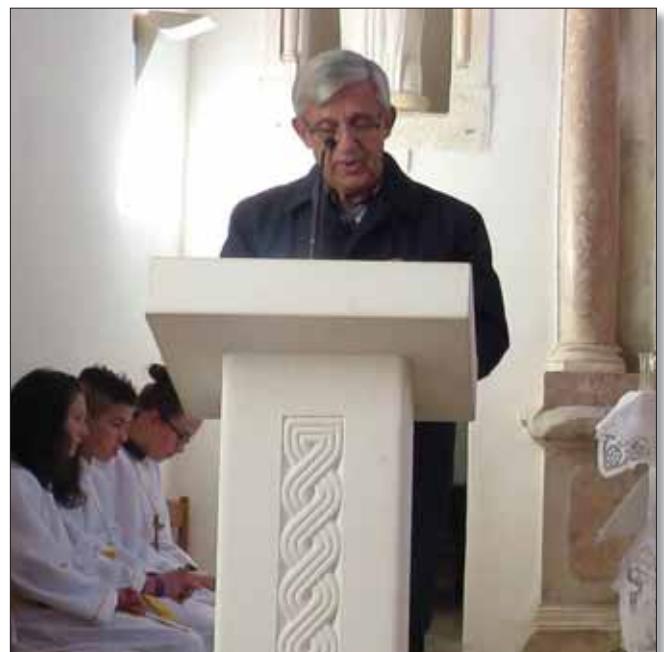

Isus doista donosi potpuni preokret: *gluhi čuju, gubavi se čiste, siromasima se najvešta Kraljevstvo Božje*. Ali cijena koju i Ivan mora platiti jest najveća moguća - dati život za svjedočanstvo. Iščekivanje spasenja nužno uključuje i *podnošenje zla i nepravde*. Valja ustrajati jer pravda stiže, Spasitelj dolazi.

Ivan je morao proći kušnju veću nego prijašnji proroci jer se susreo s Isusom.

Isus o Ivanu izriče pohvalu: *Najveći među rođenim od žene, ali - i najmanji u Kraljevstvu Božjem veći je od njega*. To će reći, I najveći na zemlji manji je od najmanjega u Kraljevstvu Božjem. Ili prerečeno, i najuzvišeniji, najsretniji, najobdareniji zemljjanin nemože dosegnuti radost, ispunjenje i ostvarenje koje baštini i najmanji stanovnik Nebesa, Raja.

Ako aktualiziramo temu ovog odlomka evanđelja, prenesemo ju u naš život i vrijeme, postavlja se pitanje: Što je to kršćanski život - život iz vjere? Kršćanski živjeti znači živjeti *trajno nadanje*. Podnosići strpljivo i ustrajno sve protivštine, poteškoće, trpljenja, uzdajući se i protiv svake nade - i u bezizlaznim situacijama *staviti sve svoje povjerenje u Boga*, jer *Gospodin ne može zatajiti!* Pa ni onda kad ga ne razumijemo, kad se pokaže da Gospodin ima

drugačije planove za nas. Jednostavno vjerovati da Bog zna bolje od nas što je za naše dobro. I još nešto: nikakva prepreka ni poteškoća, niti žrtva sadašnjeg života, ne mogu se mjeriti s veličinom i ljepotom nagrade koju je Bog priprevio onima što ga ljube. Jer i najmanje u Kraljevstvu Božjem veće je od zemaljskog, veće je od onoga što čovjek sam može ostvariti.

S Bogom možemo uvijek više! S Bogom možemo najviše! Amen

Duhovnost i ovisnost

Rađamo se samo kao živa bića, ljudima tek trebamo postati!

(Gabriel Marcel - franc. filozof)

Neupitna je činjenica da je čovjek ne samo tjelesno nego i duhovno biće. I za razliku od drugih živih bića jedino je on stvoren na sliku Božju i jedini on posjeduje razum, slobodu, savjest i besmrtnu dušu. Kao što sve stvoreno na svijetu ima svoju svrhu tako još više ima i čovjek. Smisao čovjekova postojanja je vremenita i vječna sreća koja se ostvaruje kroz vjernost Božjim zakonima i kroz djela ljubavi. Čovjek kao tjelesno (materijalno) i duhovno biće ima tjelesne i duhovne potrebe. Što te potrebe više zadovolji, bilo bi logično da je zadovoljniji, smireniji i sretniji. Nažalost, malo je sretnih ljudi na svijetu. Zašto? Zato što suvremeni čovjek često duhovne potrebe zanemaruje i podređuje ih tjelesnim, a dio tih potreba su doista nepotrebne te su nerijetko produkt reklama, pomodarstva i hira.

U toj borbi između zakona duha i zakona tijela, potreba duha i potreba tijela odvija se ljudski život. Toliki su sve *karte* stavili i sve moći upregnuli da zadovolje tjelesne potrebe. Bez obzira uspiju li ili ne opet ostaju nezadovoljni, frustrirani, jer čovjek nije samo tijelo. Takve frustracije proizvode nesigurnost i krizna stanja duha. Ako ta unutarnja kriza dugo potraje, posebice kod mlađih, ona može dovesti do potpunog sloma duhovnih vrijednosti i smisla života, pa čovjek sve više postaje rob

tijela i tjelesnih potreba, i što je još opasnije postaje rob tjelesnih požuda, a to ga pretvara u nešto što on po svojoj strukturi nije.

To ropstvo je prava i potpuna ovisnost. Svjedoci smo kako je iz dana u dan oko nas i u svijetu sve više robova tijela i ovisnika o drogi, duhanu, alkoholu, novcu, seksu... Ti oblici ovisnosti su, moralno gledajući, grijeh i grešni. Ovisnost čovjeka posve razgrađuje i demolira kao osobu.

Zarobljeni čovjek – ovisnik gubi svoj identitet, gubi smisao života i postaje *čovjek bez duše* ili *mrtva duša*. Da bi se čovjek oslobodio ovih tjelesnih okova ili da bi ih kroz život preventivno izbjegao treba naučiti pravilno živjeti, treba životu dati smisao. A smisao nije materijalna nego duhovna kategorija.

Na tu uzročno-posljedičnu opasnost upozorio je bečki psihoterapeut (nedavno preminuli) Viktor Frankl, koji je rekao: *Ljudi današnjice imaju od šta živjeti, ali ne znaju za što živjeti*. On

je tu čovjekovu besciljnost i bezidejnost, koja vodi u egzistencijalni vakum nazvao duhovnom gubom današnjice. I priznajmo, imao je i ima pravo.

Čini mi se da današnji čovjek gubi bitku sa samim sobom, olako se predaje, nema hrabrosti i ide linijom manjeg otpora. Draži mu je irealni svijet lažnog sja-ja, nego stvoreni svijet uspjeha pa i neuspjeha, uspona i padova.

Trebamo stoga svi preuzeti odgovornost u borbi protiv svih oblika robovanja i ovisnosti. Ja nudim prokušani duhovni recept koji nam je donio Isus, Isus koji je došao oslobođiti čovjeka od ropstva grijehu i usmjeriti ga k vječnom spasenju i vječnim idealima. Povratak Bogu i duhovnim vrednotama put je izlječenja od ovisnosti i put preventive, jer čovjek kao Božje stvorenje i Božja slika ničim ne može uspješno nadomjestiti Boga, a Bogom osmišljen život posve smanjuje rizik ovisnosti. To pokazuju i dokazuju toliki koji su se kao ovisnici zalječili ili izlječili zahvaljujući baš vjeri i tzv. Kristoterapiji, koja se koristi u mnogim komunama diljem Europe i svijeta.

Zato, možemo reći da: tražiti smisao – znači tražiti Boga, naći smisao – znači otkriti Boga koji je Ljubav, živjeti smisao – znači poštivati zakon Božji koji usrećuje u svim situacijama života.

Uključimo se svi i pomožimo ovisnicima upoznati pravu sliku Boga i pronaći smisao života, učinimo nešto za njih da nam Isus jednom ne kaže: *Bio sam narkoman (ovisnik) i nisi mi pomogao*.

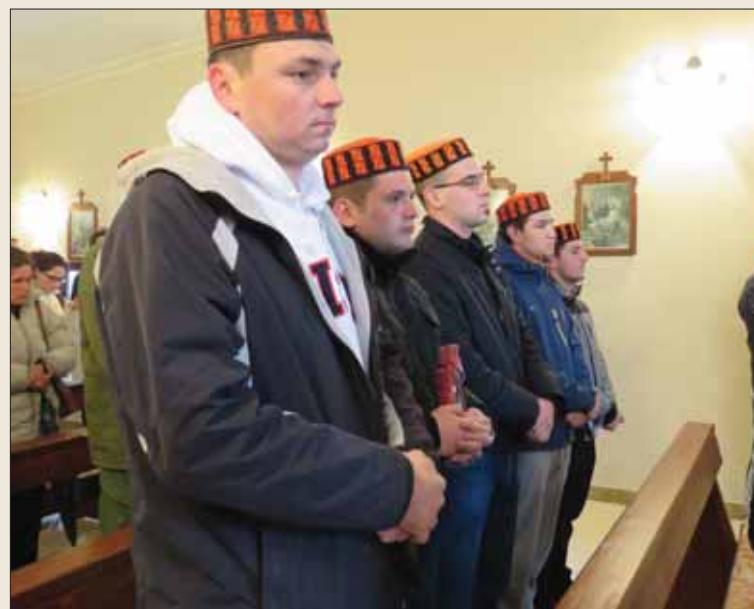
S Majkom na putu za Sinom prema Kalvariji

Među pobožnostima kojima vjernički puk časti Muku Isusovu rijetko je koja tako omiljena kao pobožnost križnog puta, osobito prikladna za korizmeno vrijeme. Obavljujući tu pobožnu vježbu, vjernici sažalno prolaze posljednji dio puta kojim je prošao Isus tijekom zemaljskog života, zadržavajući se na odre enim postajama u molitvi od mjesta osude sve do Kalvarije, gdje je bio razapet između dvojice razbojnika, te do vrta gdje je bio položen u novi grob, iskopan u stijeni.

KORIJENI POBOŽNOSTI

Prema pobožnoj predaji, Majka Gospodina nova često je nakon Isusova uskrsnuća išla od dvorane Posljednje večere, Kajfine i Anine kuće, Kalvarije, Isusova groba i upraviteljeva dvora do Maslinskoga vrta. Pobožni spis iz 5. st. (apokrif Transitus Mariae) govori da su već Isusovi učenici, njegova majka Marija i druge pobožne žene nakon Isusove smrti rado obilazili mjesto koja je Isus posvetio svojom krvlju noseći svoj križ. I najstariji kršćani rado su išli tim putem, zastajali bi na nekim mjestima, molili i razmatali o njegovoj muci i smrti. U Isusovu križu prvi kršćani gledali su pobjedu nad smrću i nad Zlim, promatrajući je u svjetlu Isusova uskrsnuća od mrtvih. Križ je postao simbol spasenja i odavalo mu se posebno štovanje.

Tertulijan je Križni put držao pobjedonosnim pohodom Isusa kralja koji žezlo svoje vlasti ne nosi u ruci poput svjetskih vla-

dara, nego na svojim ramenima (Adversus Judeaeos, 220). Tako je nastala pobožnost križnog puta, kojega su pojedine postaje u Jeruzalemu s vremenom bile označene kamjenjem ili su kasnije na mjestima podignute spomen-kapelice.

Korijeni pobožnosti križnog puta mogu se naći već u 4. stoljeću. Gradnjom crkava nad Isusovim grobom i Kalvarijom, kao i nad

KRIŽNI PUT PROMINOM

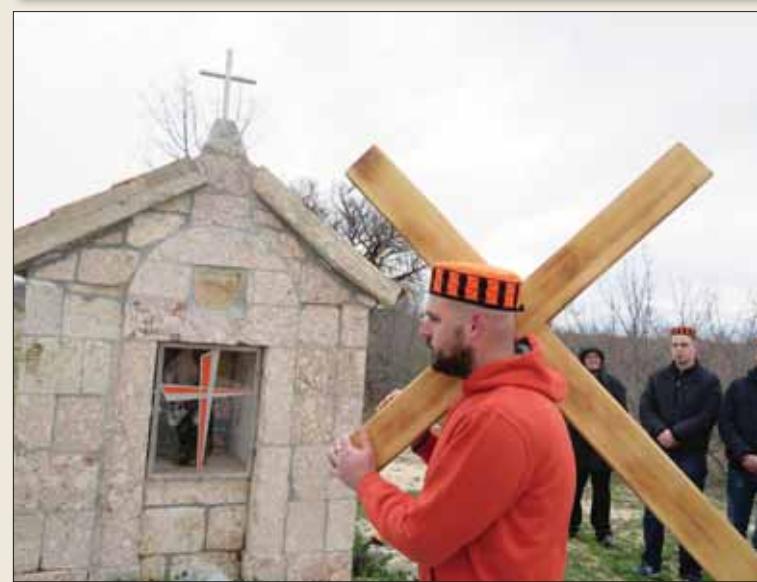
mjestom Uzašašća (325.) i Rođenja Isusova (326.), započinje veće zanimanje za Svetu zemlju. Hodočasnica Egerija u svom putopisu po Isusovoj domovini (381.-384.) opisuje kako je pobožnost vazmenog slavlja započela na Maslinskem brdu, odakle je nastavljena preko Maslinskog vrta do bazilike Isusova groba i Kalvarije. U tom hodu naziru se prvi tragovi pobožnosti Križnog puta.

Pobožnost Križnog puta doživjela je velik zamah u križarsko doba (1099.-1187.), u doba velikih pokorničkih hodočašća. Brojni hodočasnici posjećivali su Svetu zemlju, pa bi na mjestima muke Isusove u Jeruzalemu obavljali pobožnosti muci Isusovoju spomen. Nakon što bi se vratili iz Jeruzalema, hodočasnici bi po svojim crkvama postavljali Kristov križ, podizali građevine slične onima u Jeruzalemu i pomoću njih obnavljali dojmove sa svoga hodočašća. Zanimanje za Križni put javlja se najčešće po samostanima u kojima se tijekom srednjeg vijeka gajila pobožnost prema muci Isusovojoj. Temom muke Isusove posebno su se pozabavili Anselmo Canterburyjski (†1109.) i Bernard iz Clairvauxa (†1153.). Bernard je poticao hodočasnike u Svetu zemlju

da se na mjestima muke Isusove zaustave u alegorijskom razmatraju o njoj na temelju biblijskih izvještaja i teoloških pobuda kako bi postigli spasenje te je utjecao na cijelokupno shvaćanje muke Isusove tijekom prve polovice 2. tisućljeća. Preuzimajući skrb za crkvu Isusova groba, franjevci napuštaju alegoriziranje Isusova života, muke i smrti te se ograničavaju na doslovan smisao svetopisamskih tekstova. S hodočasnicima obilaze mjesta muke Isusove od Siona preko Maslinskog brda i Maslinskog vrta, Cedrona, sudišta i Kalvarije sa svetim grobom. Između sudišta i Isusova groba bilo je 14 postaja. Prvi ih spominje u svom putopisu po Svetoj zemlji g. 1458. William Wey iz Engleske, koji prvi za pojedini prizor Križnog puta rabi izraz "postaja". U to doba u Europi se pojavljuje pobožnost Križnog puta s postajama muke, koje se samo dijelom podudaraju s današnjima. Širenju pobožnosti Križnog puta doprinio je u 16. st. Jan Pascha svojim djelom *Een devote maniere om gheestelike Pelgrimacie* (1563.), koje je vrsta duhovnog hodočašća u Svetu zemlju te je utjecalo na oblikovanje broja postaja.

Sadržaj pojedinih postaja temelji se uglavnom na evanđeoskim izvještajima o muci Isusovoj. Postaja na kojoj Veronika pruža Isusu rubac nastala je iz vjerničke pobožnosti, a počiva na legendi. Ime Veronika izvedeno je iz latinskoga i grčkoga "vera ikona" (prava slika) Isusova, a motiv se prvi put susreće u apokrifnom spisu Acta Pilati (4. st.) koji opisuje suđenje, smrt i uskrsnuće Isusovo. Susret Isusa i Marije na križnom putu izvire iz Ivanova opisa Marije pod križem (Iv 19, 25-27). Trostruki Isusov pad pod križem ostatak je pasionske baštine o sedam Isusovih padova

KRIŽNI PUT PROMINOM

pod križem, izvorno vezanom uz pobožnost hodočašćenja po sedam rimskih crkava. Današnji oblik križnog puta, sa suvremenim postajama i redoslijedom posvjedočen je već u prvoj polovici 17. st. u Španjolskoj, a odatle se širio po ostalim zemljama.

Pobožnost križnog puta iz Jeruzalema prenio je u 15. st. španjolski dominikanac Alvaro u Cordobu, a zatim se raširila po europskom kontinentu i s vremenom po čitavom svijetu. Glavni su joj promicatelji bili

franjevci. Podizali bi postaje križnog puta po crkvama i drugim prikladnim mjestima, posebno kraj svetištâ, a kao čuvari svetih mjesta jedini su ih imali povlasticu blagoslivljati. Postaje bi po crkvama označavali križem, a često i odgovarajućim likovnim prikazima u slici, reljefu ili u kipu. Takve ih imamo i danas. Vjer-nici obilaze od jedne do druge i zadržavaju se pred njima u razmišljanju o Isusovoj muci, o njegovu djelu spasenja ljudskog roda.

POVIJESNI RAZVOJ

Tijekom povijesti pobožnog križnog puta započinjala je različitim postajama. Tako opraštanjem Isusa od Majke, Isusovim pranjem nogu učenicima, smrtnom borbom u Maslinskom vrtu ili Isusovom osudom u Pilatovu dvoru. Među ostalim postajama nalazile su se i uhićenje Isusovo, Petrovo zatajenje, izrugivanje Isusovo... Franjevci su u Jeruzalemu najprije išli od upraviteljeva dvora do Kalvarije.

U početku je bilo sedam postaja, onda se s Christianom van Adrichenom (16. st.) prešlo na 12, a pod kraj 17. st. ustalilo ih se 14. Dvije posljednje dodao je španjolski franjevac Antonio Daza (Exercicios spirituales, 1625.). Upravo se tada uvrježuje istinska popularnost te pobožnosti, čemu doprinose uza nju vezani oprosti. Pobožnost širi na osobit način talijanski franjevac sv. Leonardo Portomauricijski (†1751.) tijekom svoga 40-godišnjeg održavanja pučkih misija po župama. On je prvi svećenik koji je obred Križnog puta predvodio u rimskom Koloseju. Za tu pobožnost kaže da je "protulijek protiv mana, čišćenje od razuzdanih strasti, učinkovit poticaj na

KRIŽNI PUT PROMINOM

krepostan život. Uistinu, ako očima duha predočujemo preljutu bol Sina Božjega kao na naslikanim platnima, gotovo je nemoguće, zbog tolikoga značenja toga svjetla, a da se ne zgrozimo nad ogavnostima svoga života, te da, štoviše, ne uznastojimo ljubavlju odgovoriti tolikoj ljubavi, ili barem da protivštine, koje svatko susreće u svom životu, dragovoljno podnosimo". Nju g. 1686. potvrđuje Sveta Stolica i obogaćuje oprostima ne samo hodočasnicima u Svetu Zemlju nego i onima koji je obave u franjevačkim crkvama. Njegova je zasluga da je Klement XII. (†1740.) breveom Exponit nobis (1731.) odredio da bude 14 postaja i dopustio njihovo postavljanje u svim crkvama, što se uobičajilo krajem 17. stoljeća. U novije doba pridodaje se i 15. postaja, Isusova uskrsnuća, a koliko je poznato, prva među Hrvatima postavljena je g. 1978. u Vepricu.

U novije doba sve se više širi i svetopisamski križni put. Mjesto postaja triju Isusovih padova, susreta s Majkom i Veronikom, koje evanđelje ne spominje, uvršteni su evanđeoski

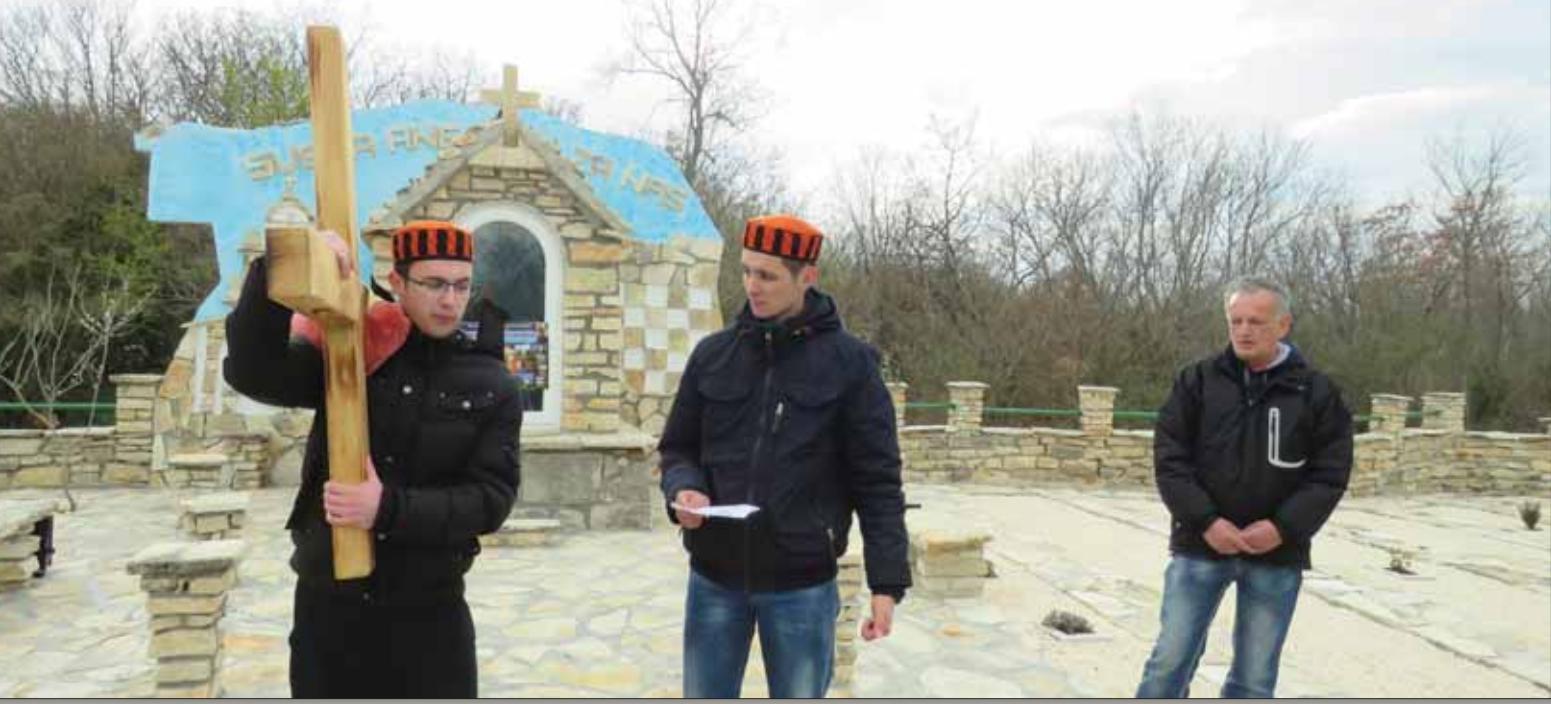
KRIŽNI PUT PROMINOM

događaji, kao Isusova smrtna borba u Maslinskem vrtu, bezbožna Pilatova osuda, obećanje raja desnom razbojniku, nazočnost Marije i Ivana pod križem... Radi se o prizorima od velikoga spasenjskog i bogoslovskog značenja u drami muke Isusove. Križni put s takvim postajama predvodio je prvi put g. 1991. u rimskom Koloseju Ivan Pavao II. (†2005.).

Najpoznatiji križni put u Hrvatskoj nalazi se ispred crkve sv. Franje Ksaverskoga u Za-

grebu. Podignut je sredinom 18. st., a današnje kapelice projektirao je g. 1923. Ćiril Iveković. U Mariji Bistrici postaje Križnog puta započeo je izradivati bl. Alojzije Stepinac, i to na spomen 13-stoljetnog jubileja kršćanstva u Hrvata

1941. godine, a dovršene su 1990. U Požegi su na Sokolovcu već g. 1724. prve postaje križnog puta podigli su franjevci.

Majka Gospodinova vjerno je pratila svoga sina čitavoga života. Predaja čuva i

postaju križnog puta njezina susreta sa sinom koji nosi na Kalvariju teško drvo križa, a evanđelje potvrđuje njezinu nazočnost uz križ na Kalvariji (Iv 19, 25-27). Stoga je zgodno da uz brojna marijanska svetišta postoje i prikladni brežuljci s postajama križnog puta za obavljanje te kršćanskog puku tako drage pobožnosti. To je još jedno svjedočanstvo kako Majka Gospodinova i danas, osobito po svojim svetištima, okuplja narod Božji i privodi ga svome sinu.

K. JOLIĆ

PROMINA

Uzajamna ljubav u obitelji

Živimo u vremenu u kojem se katolički brak i obitelj nalaze u krizi. To su zapazili papa Franjo i biskupi cijelog svijeta. Kao pokušaj da se izide iz krize braka i obitelji traženi su uzroci krize i neka rješenja. Sinodalni oci s papom, pokušali su ustanoviti uzroke krize i ponuditi nova rješenja izlaska iz krize na međunarodnoj razini, tj. na Biskupskoj sinodi u Rimu 2014. godine. Nakon toga je rezultate Biskupske sinode i svoje razmišljanje Papa Franjo objavio svim vjernicima (laici, klerici, posvećeni) u apostolskoj pobudnici o ljubavi u obitelji, pod naslovom *Amoris laetitia - radost ljubavi* (dalje=RLj)¹, u izvanrednoj godini jubileja milosrđa, 19. ožujka 2016. godine.

Sinodalni oci su razmotrili stanje obitelji u današnjem svijetu. Nakon toga su oživjeli svijet o važnosti braka i obitelji te su produbili neka doktrinalna, moralna, duhovna i pastoralna pitanja. Sinodalni oci su podsjetili obitelji "da je vrijeme važnije od prostora", tj. upozorili su na uzroke krize i zaključili "da ne treba sva doktrinalna, moralna ili pastoralna pitanja rješavati intervencijom učiteljstva". Sinodalni oci su naglasili da je u Crkvi potrebno "jedinstvo učenja i prakse, ali to ne isključuje načine tumačenja takvih vidova učenja ili nekih posljedica koje iz toga proizlaze... Osim toga, u svakoj zemlji ili kraju mogu se tražiti rješenja koja su više inkulturirana, pozornija na tra-

dicije i mjesne izazove." U tom smislu sindikalni su oci raspravljali o različitim temama, strpljivo i oprezno. Ovdje donosimo ssmo nešto iz apostolske pobudnice pape Frane koja počinje riječima "Radost ljubavi".

Neki crkveni dokumenti o ženidbi i obitelji

U pobudnici "Radost ljubavi" čitamo kako su neki crkveni dokumenti posebno dali naglasak dostojanstvu ženidbe i obitelji.

50 godina braka - Milka i Petar (Peko) Pandža s unučadi: Petrom, Ivanom i Petrom u crkvi Gospe Čatrnjske

Posebno se pošlo od Biblike i Drugog vatikanskog sabora koji u Pastoralnoj konstituciji *Gaudium et spes* govori o ženidbi i obitelji. Tu se ženidbu i obitelj definira kao intimnu zajednicu bračnoga života i bračne ljubavi. II. vatikanski sabor stavlja u središte ljubav između muža i žene što podrazumijeva uzajamno darivanje muške i ženske osobe te je naglasio da je obitelj kućna crkva (LG, br. 11) kao posebna zajednica u župnoj zajednici. Nakon II. vat. sabora, Papa Pavao VI. u enciklici *Humanae*

¹ PAPA FRANJO, *Amoris laetitia. Radost ljubavi*. Prosinodalna apostolska pobudnica biskupima, prezbiterima i đakonima, posvećenim osobama, kršćanskim supruzima i svim vjernicima laicima o ljubavi u obitelji, Kršćanska Sadašnjost, Zagreb, 2016. Preporučujem ovaj dokument svim vjernicima (laicima, klericima i posvećenima).

Peko Pandža prima čestitke za godišnjicu braka

vitae rasvijetlio je savez između muža i žene u kojemu se ostvaruje odgovorno roditeljstvo. Nakon toga je Sveti papa Ivan Pavao II. zastupao činjenicu da je obitelj put Crkve te je posebno naglasio o bračnoj ljubavi u vrijednom dokumentu *Familiaris consortio*. Papa Benedikt XVI. u enciklici *Deus caritas est* govorio

je o posebnoj ljubavi između muža i žene te naglasio kako je brak utemeljen na isključivoj i konačnoj ljubavi kao slika odnosa Boga i njegovog naroda, isti papa u enciklici *Caritas in veritate* istakao je važnost ljubavi kao počelo života u obitelji i društvu.

Prema Zakoniku kanonskoga prava iz 1983. ženidba je savez i ugovor, kojim muška osoba i ženska osoba međusobno uspostavljaju jedinstveno zajedništvo svega života koje je po svoj naravi usmjereno k:

- a) dobru supruga,
- b) rađanju,
- c) odgajanju potomstava.

Krist Gospodin je taj savez uzdigao na dostojanstvo sakramenta (kan. 1055, § 1). U sakramantu kao Božjem daru muška i ženska osoba dobivaju Božju milost, posvećujući se i oni potpuno pripadaju jedna drugoj te u braku “uprisutnjuju Krista s njegovom Crkvom, postaju znak doživotne ljubavi između Krista i Crkve.” Kao “Radost ljubavi” u pobudnici RLj posebno je naglašeno pre-

Tatjana i Zoran Vidačković s kumama i kćerima prije krštenja u župnoj crkvi sv. Mihovila

50 godina braka proslavili su Manda (1947.) i Zvonko Radas (1941.) 2. siječnja 2016. u Mratovu uz sinove: Ivana, Damira i Zvonka; nevjeste: Elvira, Mara i Kristina; unučadi: Doris, Ivana, Nikola, Marta, Andreja i Petar te praunuk Josip. Zvonko i Manda vjenčani su u Promini 2. siječnja 1966.

nošenje života te odgoj djece u katoličkoj obitelji koja je prva škola života u ljubavi. Roditelji su posebno svojoj djeci prvi učitelji vjere i morala, ljubavi i služenja.

2. Ljubav u braku i obitelji

U obitelji prvi uzor i centar treba biti Isus Krist koji je iz ljubavi išao na križ. Papa Franjo u pobudnici "Radost ljubavi" naglasio je kako put vjernosti i darivanja u braku i obitelji u prvom redu ovisi od ispravnoj ljubavi o kojoj Sveti Pavao piše u prvoj poslanici Korinćanima (13, 4-7).

Da se uopće brak sačuva potrebni su, između ostalog:

1. Strpljivost - ljubav sve podnosi tako da osobe ne vode nagoni te da izbjegavaju vrije-

đanje i napade, da se ne očekuje da bude "sve po našem" jer se tada reagira agresivno;

2. stav dobrostivosti što uključuje međusobnu pomoć - činiti dobro;

3. izbjegavanje zavisti, tj. da u obitelji ne budu zavidni sreći drugih nego se radovati uspjehu drugog;

4. da bračni drugovi žive bez hvastanja i nadmetanja što se sastoji u želji pojedinca da se pokaže superiornijim, da se bračni drugovi ne nadimaju pred drugima da su, npr. "duhovniji" ili "pametniji";

5. u braku treba vladati ljubaznost i ona treba krasiti sve članove obitelji, a ne u braku tražiti samo svoju korist tako da se postaje antisocijalan;

6. u braku treba vladati velikodušno služenje drugome. Tu treba imati na pameti da onaj koji nije kadar ljubiti sebe nije ni drugoga; ne nasilju i buntovnoj nutarnjoj reakciji. Neka ne proteže dan da se bračni drugovi ne pomire;

7. veoma je važno u braku kada bračni dugovi traže oprštanje. Ne biti zlopamtilo, ne osveta;

8. u braku se treba radovati s drugima, radovati se istini;

9. u braku treba imati na umu da ljubav sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi;

10. u braku ne klevetati jer kleveta je grijeh i može učiniti mnogo zla;

11. u braku treba imati u vidu da se ljubav svemu nada, posebno se treba nadati da se drugi može popraviti;

12. veoma je potrebno imati u vidu da u braku ljubav sve podnosi. Treba ljubiti sve u obitelji pa i, ako zatreba, i svoga neprijatelja.

Zaključak

Radi karaktera župskog lista nismo se ovdje mogli niti dotaknuti mnogih tema o kojima je govor u Apostolskoj pobudnici "Radost ljubavi". Samo smo naznačili i upozorili čitaoca na neke ideje iz Apostolske pobudnice o Radosti ljubavi u braku i obitelji. Mnoge situacije utječu na brak i obitelj. Nabrojiti ćemo samo neke: neplodnost, bolest, bilo koje naravi u obitelji, posebni je problem bolesne djece, posebno one s poteškoćama u razvoju, starci i starice, rastavljeni i ponovno građanski vjenčani. Da bi olakšao oženjenima i ponovno vjenčanim katoličku ženidbu Papa je donio nove odredbe o kraćem kanonskom postupku

za brže proglašenje bivšeg braka ništavim, nevaljanim, itd. Posebna je dužnost pastoralnih radnika da imaju razumijevanja prema onima koji ne žive u katoličkom braku. Treba ih prihvatići ne kao one koji su iz Crkve izopćeni već ih prihvatići i imati u vidu da su i oni i dalje članovi Crkve ali, istini za volju, ne kao i oni koji su u katoličkom braku. Naglašeno je da treba "Radost ljubavi" kako bi se sačuvao brak i obitelj jer je, uostalom, zdrava obitelj temelj i Crkve i države. Uzajamna ljubav između mame i tate i djece te zajednička molitva cijele obitelji koja ima Krista kao centar obitelji najviši je doprinos čvrstoći i zajedništva obitelji.

Fra Jure Brkan

Molitva za hrvatski narod

Gospodine Isuse Kriste, Bože i Spasitelju naš,
Ti si ljubio svoj narod, svoju zemlju,
jezik i običaje svojih ljudskih predaka.
Potaknut Tvojim primjerom i ja Te molim
za svoj hrvatski narod:
da raste i napreduje u miru i sigurnosti;
da nas poštediš strahota rata,
da isprosiš mir toliko napačenoj domaji našoj;
da se svi prognani i izbjegli vrate svojim domovima;
da se ognjišta ne gase;

da kolijevke ne budu prazne;
da se svi Hrvati raseljeni po svijetu vrate u ovu
jedinu domovinu koju si Ti, Bože, dao našim pređima;
da za svakog u domovini bude
rada, kruha, pravde i sreće;
da svi zalutali Hrvati nađu smisao i radost života
u vjeri našoj katoličkoj,
te svi živimo i umiremo u Tvojoj milosti, a pod zaštitom
Majke Marije vjerni zavjetu svojih pradjedova.

don Anto Bakotić

»EVO TI MAJKE!«

“Stala majka pod raspelom...”

Evangelje po Ivanu donosi ove riječi:

„Kod Isusova križa stajale njegova majka i sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija iz Magdale. Kad Isus opazi majku i blizu nje učenika kojega je osobito ljubio, reče majci svojoj: ‘Ženo, evo ti sina!’ Zatim reče učeniku. ‘Evo ti majke!’ I od tog je časa učenik uze u svoju kuću.” (Iv 19, 25-27)

Prizor bl. Djevice Marije pod križem veoma je blizak vjerničkom srcu. Susrećemo ga u pučkoj pobožnosti, kršćanskoj umjetnosti i bogoslovskoj prouci. Majstori kista i pera pokušali su ovjekovječiti Majku boli koja tuguje nad sinom jedincem koji u strašnim mukama umire na križu. Onaj u koga je pohranila svu svoju nadu, završava prerano svoj zemaljski

vijek. Taj dirljiv prizor sastavni je dio kršćanske predaje, molitve, pjesme i razmišljanja.

Navedeni tekst iz Evangelja po Ivanu ima snažno simbolično značenje. Isus na križu nije samo patnik koji trpi i umire, nego i onaj koji s drveta križa vlada. On daruje slobodno svoj život za spasenje svijeta i čovjeka. Bogoslužje to izražava riječju “zavlada Bog s drveta”. Sveti oci produbili su tu simboliku i usporedili drvo križa s drvetom iz “raja zemaljskoga”. Po stablu “dobra i zla” dođe propast na svijet, a po drvu križa dođe spasenje za sve koji vjeruju. Raspeti Isus na križu privodi kraju svoje otkupiteljsko djelo. U tomu svečanom času povijesti spasenja Majka Isusova stoji pod križem, postaje majka ljubljenog učenika,

majka svih Isusovih učenika, svih onih koji budu vjerovali.

Marijina nazočnost kod križa i riječi koje joj Isus upućuje jednako su tako pune simbolike. To biva još jasnije kad se taj golgotski prizor usporedi s događajem iz Kane Galilejske. U oba slučaja Isus se obraća svojoj majci neobičnim naslovom "ženo". U oba prizora govori se o Isusovu "času", koji u Kani još nije došao i koji se na Golgoti izvršava. Razgovor Sina s Majkom i ljubljenim učenikom događa se u trenutku kad je zapravo "sve svršeno" što je Bog predvidio u svom planu spasenja. U Isusovu spasenjskom djelu, koje u smrti na križu doseže svoj vrhunac, njegova je Majka prisutna i dobiva majčinsku ulogu u odnosu na sve one koje Duh Sveti sabire u vjeri u Krista Uskrsnuloga.

"Ženo, evo ti sina!"

Još uvijek proučavatelji Svetog pisma raspravljaju o tomu što znače tajanstvene riječi: "Ženo, evo ti sina!" Izraz "ženo" ne upotrebljava se kad je riječ o obiteljskim odnosima. To znači da Isus nadilazi rodbinske i roditeljske veze i stavlja ih na novu razinu. Njegovim dolaskom nastupilo je novo vrijeme spasenja. Odsad su veze duha važnije od

sveza tijela. I Majka Isusova mora prihvati taj novi poredak, tu novu ekonomiju spasenja. Ona je član Isusove nove, eshatološke obitelji koja nastaje po vjeri u Boga i opsluživanju njegove Riječi. U toj vjeri i Marija raste od Navještenja do Golgote, od Kane Galilejske do Uskrsnuća. "Blago onoj koja povjerova!" (Lk 1, 45). U Nazaretu i u Kani bl. Djevica je ona koja vjeruje kad odgovara Andelu Gospodnjem: "Neka mi bude po riječi twojoi!" (Lk 1, 38) ili pak kad kaže slugama: "Što vam god rekne, učinite!" (Iv 2, 5).

Cinjenica da svoju majku Isus naziva "ženom", može se odnositi na ženu iz Knjige Postanka ili pak na Jeruzalem ili izabrani Božji narod, koji su često u biblijskom rječniku, posebno kod proroka, uspoređivani sa ženom. Kao što je prorok starom Izraelu govorio: "Podigni oči, obazri se: svi se sabiru, k tebi dolaze. Sinovi tvoji dolaze iz daleka, kćeri ti nose u naruču" (Iz 60, 4) jednako tako novom Jeruzalemu majci, eshatološki prorok poručuje: "Ženo, evo ti sina!" U tom smislu Marija predstavlja narod staroga Saveza i novi narod Božji, koji se okuplja po vjeri u uskrsno otajstvo.

Ta simbolička sadržajnost prizora na Kalvariji ne isključuje povjesnu pozadinu samog događaja o kojem se priopovjeda-

lo u zajednici koja se okupljala oko pisca četvrtog evanđelja. Nijedan drugi novoza-vjetni spis ne spominje da je Majka Isusova prisutna u Jeruzalemu u vrijeme Isusove muke i smrti. Dapače, sinoptička Evandelja (Matej, Marko i Luka) svjedoče kako su se učenici razbježali kad je Isus bio uhvaćen. Jednako tako pobožne žene nisu kod križa, nego izdaleka gledaju što će se dogoditi. Prema tim izvješćima dalo bi se zaključiti da nitko od Isusovih prijatelja nije bio u blizini njegova križa dok je on umirao.

Bez obzira na povijesnu pozadinu kalvarijskog događaja, nazočnost majke i ljubljenog učenika kod Isusova križa svjedoči da Marija u prvoj kršćanskoj zajednici zauzima izuzetno mjesto i ulogu. Evanđelist je ne bi smjestio u tako važan trenutak, kad ne bi imala nikakva značenja. S druge pak strane nema valjanog razloga koji bi nijekao povijesnost prizora pod križem. Ivanovo Evanđelje odlikuje se po tomu što kroz opis do-gađaja upućuje čitatelja na dubinu otajstva koje se tu skriva. Prvoj zajednici koja je u sukobu s judaizmom, koja se suočava s prvim

progonima i koja je podijeljena što se tiče pitanja skorog dolaska Gospodnjega, toj zajednici umirući Isus s križa povjerava svoju majku. U posljednjoj epizodi Isusova javnog života, na vrhuncu spasenjskog djela, njegova majka postaje majkom ljubljenog učenika, majkom svih učenika.

“Evo ti majke!”

Uz Isusovu majku pod križem je i “ljubljeni učenik”. Izraz “učenik kojega je [Isus] osobito ljubio” ima svoje simboličko značenje i označuje svakog učenika koji, po svojoj vjeri provodi u djelo Isusovu riječ: “Tko pozna moje zapovijedi i vrši ih, taj me ljubi. A tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, i ja ћu ga ljubiti i objaviti mu samoga sebe” (Iv 14, 21). Riječ je o uzor učeniku, o praliku onoga koji prihvata Riječ i zbog toga Isus i njegov nebeski Otac ga ljube. Riječ je o sa-vršenu učeniku, o onomu koji je vjeran sve do smrti, radi se o vjernu svjedoku koji je upućen u otajstvo spasenja, o onomu koji je svjedok Isusova uskrsnuća.

Od ovog “časa”, od časa križa, ljubljeni učenik prihvata Isusovu Majku za svoju

majku, prima je u svoj vlastiti život, u svoj život po duhu. Ne radi se samo u materijalnoj brizi za sirotu i udovicu, nego o životnoj svezi dvaju bića. "Uze je u svoju kuću" znači, da Isusova majka ulazi u svu dubinu učenikova života, da postaje sastavni dio njegova djelovanja, nerazdruživo dobro i neprocjenjiva vrijednost njegove egzistencije.

Isusove riječi s križa mogile bi se protumačiti tako da Marija označuje narod staroga Saveza, a učenik bi bio slika Crkve koja vjeruje. U tom smislu poruka znači da stari Izrael, njegov vjerni ostatak, postaje sastavni dio novog Izraela. U polemici s judaizmom učenik želi kazati da je Crkva zapravo pravi Izrael, novi narod Božji, koji ne izdaje nego ispunja stari Savez. S druge pak strane, u starom Izraelu, Crkva prepoznaje svoju majku i prihvata je u svoj život vjere i duha. Ukoliko izraz "žena" označuje novi mesijanski narod, a učenik je lik pojedinog vjernika, njihova povezanost označuje međusobnu pripadnost koja postoji između majke Crkve i sve djece te Crkve. Učeniku je Crkva tako bliska i srcu draga, kao što je ljubljena majka, neprocjenjivo blago koje mu povjerava Isus dok umire na križu.

Ukoliko Mariju shvatimo kao konkretnu ženu, onda nam taj prizor s Kalvarije želi označiti povlašteni odnos između Majke i

svakoga pojedinog vjernika, između Marije i nove, eshatološke Isusove obitelji. Marija je sastavni dio Crkve i života po vjeri pojedinog vjernika kao dragocjeno dobro, životna vrijednost. Čitava Crkva i svaki vjernik moraju u njoj prepoznati svoju majku, majku koju im je Isus povjerio. Budući da se Isus najprije obraća majci, a onda učeniku, upužuje na činjenicu da se ne radi samo o obiteljskoj skrbi za majku, nego da događaj ima spasenjsko značenje. Učenik je povjeren majci. Novi narod povjeren je najvjernijem izdanku, svetom Ostatku staroga Saveza, koji je ostao vjeran obećanjima koja je Bog dao po prorocima.

Kad Isus opazi majku i učenika objavljuje im njihovu novu ulogu. Marija je od-

sad majka "ljubljenog učenika" i majka svih učenika koji vjerom postaju ljubljeni učenici. Učenik poprima novu ulogu u odnosu prema majci. Na početku ulomka Marija je još uvijek Isusova majka. Na završetku prizora ona postaje i učenikova majka.

Majka onih koji vjeruju

Marija na Kalvariji vjerni je ostatak mesijanske zajednice koja je dospjela do punine vremena. Ona je Isusova majka "po tijelu" te je prisutna uz svoga Sina u trenutku njegove muke i smrti, kad se "rađa" za slavu uskrsnica. U trenutku kad Isus prelazi s ovoga svijeta k Ocu objavljuje nam tajnu da je njegova majka zapravo i naša majka, majka svih onih koji u nj vjeruju. U svečanom trenutku dok Isus zapečaćuje novi i vječni Savez između Boga i ljudi, savez u svojoj krvi, njegova majka dobiva posebnu ulogu, postaje majkom svih učenika novoga Saveza.

U trenutku Isusove muke i smrti na križu zajednica učenika pritisнутa je žalošću sličnoj žalosti žene koja se nalazi u porođajnim bolima: "Žena je žalosna kad rađa, jer je došao njezin čas, ali kad rodi dijete, više se ne sjeća muke zbog radosti što je rodila čovjeka na svijet" (Iv 16, 21). Porođajne muke ne mogu se usporediti s radošću kad se rodi dijete, kad nastane novi život. Drama muke i smrti označuje ispunjenje mesijanskog proročanstva pri rađanju novoga naroda Božjega. Lišene Isusove tjelesne prisutnosti, kršćane ljubi Bog ljubavlju nježne majke. I to Marijinom zaslugom, zaslugom Crkve koju Marija predstavlja kao kći Sionska. Crkva je ona koja nastavlja na zemlji Kristovu ulogu spasenja.

Nakon uskrsnica Isus se obraća učenicima kao svojoj "braći". Prvi put ističe da je plod njegova otkupiteljskog djela činjenica da njegov Otac i njegov Bog postaje na nov način Bog i otac njegovih učenika, naš Bog i naš Otac. "Idi k braći mojoj i reci im: Uzlazim svome Ocu i vašemu Ocu, svome Bogu i vašemu Bogu" (Iv 20, 17).

Isus daje svojima za oca svoga vlastitoga, nebeskog Oca i za majku svoju vlastitu

majku. Svoje učenike naziva braćom. Primiti i prihvatići Isusa znači primiti i prihvatići njegovu majku. Ljubljeni učenik primio je Majku utjelovljene Riječi za svoju majku. On je pralik svih Božjih učenika u vrijeme milosti. Oni koji vjeruju u Isusa postaju djeca Božja, zahvaljujući rođenju koje nije uzrokovano svezom tijela i krvi. To Božje posinstvo ne prima se bez posredovanja Crkve. U tom smislu Marija je tjesno povezana s Crkvom, ēena - Sion, majka novoga Božjeg naroda, majka svih onih koji vjeruju.

Dok stoji na Kalvariji uz križ Isusov, bl. Djevica Marija uzor je jedinstva s Kristom sve

do smrti. Stajati uz križ vlastiti ili tuđi jedan je od težih zahtjeva kršćanske ljubavi, koja traži da se "radujemo s onima koji se raduju" i da "plačemo s onima koji plaču" (Rim 12, 15).

Za križem

Uskrasnuli Krist više ne trpi, više ne umire (Rim 6, 9). Ali ipak on nas upozorava da se njegova muka nastavlja u svakom čovjeku, u svakom patniku, koji je gladan i žedan kruha istine i vina pravde. Naša je obveza otkriti gdje danas prolazi "put križa", gdje se čuju vapaji onih koji trpe, koji su u smrtnoj tjeskobi, gdje robuju potlačeni pojedinci, gdje pate nedužni pod jarmom možnih silnika. Kao kršćani ne možemo ne čuti vapaj onih koji vjeru u Boga i čovjeka zamjenjuju idolima novca, droge, vlasti i uživanja.

Kao kršćani koji vjeruju pozvani smo trpjeti s onima koji pate, stajati poput Marije uz njihov križ, uživjeti se u njihovu bol i ojačati njihovu nadu u bolje sutra. Te misli i taj stav nadahnjuje nam Gospa uz Isusov križ. Ona nam je uzor kako nositi svoj križ svaki dan i tako "u svom tijelu nadopuniti što nedostaje Kristovim mukama". Ona je stajala umjesto nas uz Isusov križ, ona stoji uz naš križ i uz križ svih Isusovih sljedbenika.

Imotski 28. 03. 2016.

16. Festival čuvara Isusova groba

Domaćin ovogodišnjeg 16. festivala žudija je Samostan i župa sv. Frane Imotski. Sudjelovale su 32 župe, većina iz Dalmacije zatim jedna iz BiH (župa sv. Mihovila Vareš), te iz kontinentalne Hrvatske (Marija Bistrica, Lobor, Oštarije).

Iz naše župe na ovaj festival krenuli su ovogodišnji Čuvari Isusova groba. Iako je najavljinana kiša, vrijeme iako hladno, ipak je proteklo bez padalina.

Po dolasku u Imotski, zapovijednici skupina održali su sastanak nakon čega je u velebnoj crkvi sv. Frane svetu misu predvodio provincijal fra Joško Kodžoman. Potom je održana smotra žudija nakon

USKRSNI PONEDJELJAK

čega se krenulo na stadion Gospin dolac podno tvrđave Topana uz znamenita imotska jezera.

Šime Strikoman na stadionu je snimio milenijsku fotografiju žudija koji su svojim tijelima oblikovali lik Spasitelja Isusa. Na platou ispred samostana održan je festival na kojem su se predstavile sve skupine sa svojim običajima.

Festival su otvorili plotunom kuburaši, čuvani Kristova groba župa Majke Božje Bistričke i

Svete Ane iz Lobora. Na kraju, posljednji su se predstavili čuvari iz župe sv. Ante Komin kao naredni domaćin iduće godine. Tom prilikom domaćini su im uručili prijelaznu statuu Žudije od maslinovog drveta.

Domaćini su se potrudili i sve ovo vrhunski odradili, odlično smo primljeni kao i svi gosti počašćeni jelom, pićem i kolačima, gotovo se može reći da nije falilo ni ptičjeg mlijeka.

Dar vjere

Gospodine, za dar vjere molim,
daj da vjeru isповиједат volim.
Da u svakom vremenu svjedočim,
kud god idem i kud god kročim.

Ti si rekao po svijetu podje,
vijest radosnu svima navijestite.
To je dužnost svakog kršćanina,
neka nam je to poznato svima.

Tamu svaku rasvjetli nam Bože,
daj nam svjetlo što nas jačat može.
Tvoja Riječ neka bude snažna
i neka nam ona bude važna.

Vjera neka djelotvorna bude,
kada lažno, tvoju Crkvu sude.
Tvoju mudrost da prihvativ mogu,
da na svemu zahvaljujem Bogu.

Vjera moja neka bude snažna,
da nikada ne bude lažna.
Crkva tvoja vjeru mi je dala,
misionare po svijetu je slala.

U mislima nek' nam vjera bude,
kad trpimo i kad nam sude.
Da prihvativ svaku kušnju mogu,
da snagu zatražim u Bogu.

Podaj nama pouzdanje, snagu,
a usta lažna, Ti, zaveži vragu.
Vrag razara i uspjeha ima
vidljivo je i poznato svima.

Tvoj Duh Sveti nek nas uvijek vodi,
križ života neka uvijek rodi.
Na zagovor naše Majke svete,
blagoslovi svako svoje dijete.

Stojan Damjanović

62. Prominske igre

U Oklaju, 1. svibnja 2016. održane su 62. Prominske igre. Ovom tradicionalnom kulturno-sportskom manifestacijom Prominjani njeguju tradiciju svojim predaka. Čuvaju od zaborava običaje i navike svojih starih, koji su svake godine prvog dana u svibnju održavali natjecanja u sportskim disciplinama trčanja, zatim trka magaradi i konja, bacanja kamena s ramena, potezanja konopa, šijanja, nogomet i balota.

Ovogodišnje Prominske igre održane su na dvije lokacije. Na prominskom hipodromu u Suknovcima natjecanja su otvorili biciklisti. Potom su održane trke konja, trke juniora, seniora i veterana, trke ma-

Blagoslov župnika fra Petra prije početka Prominskih igara

Trka biciklista:

1. Ivan Juric
2. Mihovil Cota

Trke na konjima:

1. Berto Pletikosić na konju Junona
2. Lucija Petrinović na konju Avangarda
3. Sandi Selimović na konju Arabela

Trka juniora (do 14. g.)

1. Ante Teskera
2. Marko Bandalo
3. Stipe Juric

Trka seniora:

1. Šimun Petar Zelić
2. Jakov Bronić
3. David Zelić

Trke veterana (iznad 50. g.):

1. Miroslav Barišić
2. Toni Cota
3. Niko Zore

garadi i bacanje kama na ramena. Prije početka natjecanja u Igrama u centru Oklaja, natjecatelji i gosti okrijepili su se toplim porcijama graha. Na obnovljrenom igralištu Žagra održana je finalna utakmica u malom nogometu, a u prostoru Doma kulture i natjecanje u šijanju. Zbog

Trka na magarcima:

1. Paško Perić Pajica na magarici Rajki
2. Luka Bradarić na magarcu Raulu
3. Sandi Selimović na magarici Mili

Bacanje kamena s ramena:

1. Dalibor Džaja
2. Tomislav Duvančić
3. Mihovil Cota

kiše u predvečernjim satima nisu održani finalni susreti balotašica i balotaša, te potezanje konopa.

Večernji kulturno-zabavni program Prominskih Igrala 2016. započeo je nastupima folklorista iz Kijeva, Lišana, Knina i Miljevaca. Prominski gosti, koji njeguju i promiču tradicijsku ba-

štinu pokazali su u Oklaju bogatstvo narodnih nošnji, običaja, plesa i pjesme. Nastupili su HKD „Napredak“ iz Knina, KUD „Sveti Nikola Tavelić“ iz Lišana, KUU „Miljevci“ iz Miljevaca i KUD „Dinara“ iz Kijeva. Dobro raspoloženje i atmosfera nastavljena je koncertom Jasmina Stavrosa.

Mali nogomet:

1. "Sintal "
2. "Torcida Promina"

Šijanje:

1. Dragan Čulina i Milan Džapo
2. Paško Perić i Zdravko Perić

Uređenje centra Oklaja

Prema projektnoj dokumentaciji koju je izradila tvrtka Geomapa d.o.o. Drniš Općina Promina je pri kraju s realiziracijom projekta Sanacije i uređenja pročelja Doma kulture u Oklaju.

Radove je izvodila tvrtka Kameni zid d.o.o. Drniš, a stručni nadzor povjeren je Građevinskom studiju d.o.o. Drniš, Krunu Bojčiću, mag.ing.aedif.

Vrijednost izvedenih radova je cca 230.000,00 kn (uključujući PDV).

Dan Općine Promina

1. Braniteljski malonogometni turnir

Malonogometna ekipa Promina

U Oklaju se održao malonogometni turnir branitelja, povodom 133. Dana Općine Promina i spomendana na pale branitelje i civile iz prominskog kraja u Domovinskom ratu. Radi se o novosti u obilježavanju Dana Općine Promina i malonogometni turnir branitelja odigrao se u Oklaju prvi put. To je još jedan način na koji Prominci nastoje održati uspomenu i odati počast poginulim braniteljima i civilnim žrtvama Domovinskog rata. 1. Braniteljski malonogometni turnir odigravao se cijeli tjedan, a finale je bilo na sam Dan Općine, odnosno u subotu, 23. srpnja, 2016.

Turnir su otvorile malonogometne ekipe branitelja iz Promine i Miljevaca, te Šibenika i Ružića. Ekipa Promine izgubila je utakmicu rezultatom 7:4, dok je ekipa 113. Brigade Šibenik svla-

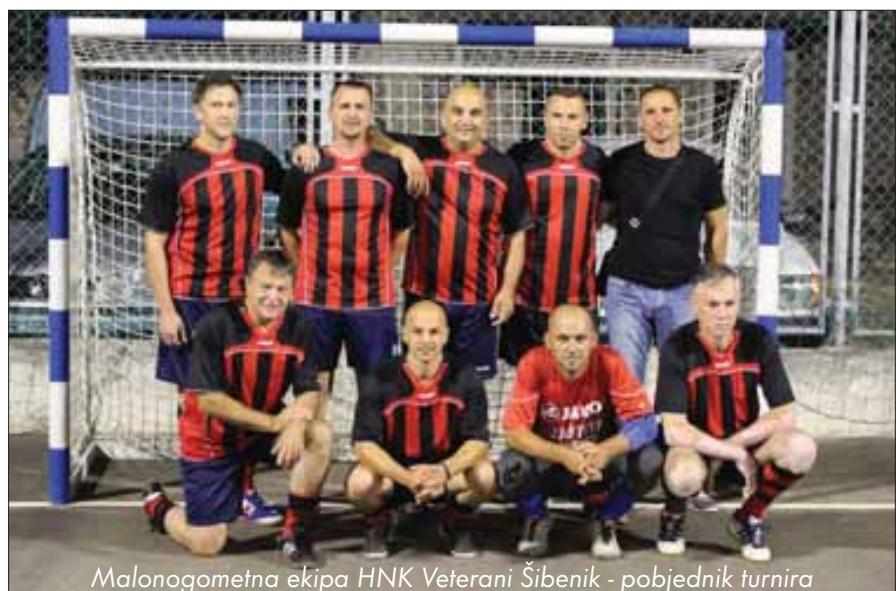

Malonogometna ekipa Miljevci

dala braniteljsku ekipu iz Ružića rezultatom 5:1.

Pobjednik 1. Braniteljskog malonogometnog turnira Promina 2016. je ekipa HNK Veterani Šibenik, nekadašnjih pripadnika 113. brigade. Oni su u finalu bili bolji od ekipe Miljevaca koju su pobijedili s 5:4. Turnir se odigravao na obnovljenom SC Žagra u Oklaju. Pobjednicima i drugoplasciranoj ekipi uručeni su pehari, a svih šest ekipa dobilo je i zahvalnice.

Malonogometna ekipa HNK Veterani Šibenik - pobjednik turnira

Košarkaški turnir

Na igralištu SC Žagra održao se i košarkaški turnir što ga je u Oklaju organizirao KK DOŠK za dječake i djevojčice uzrasta 2004-2005. godina. Pobijedili su domaćini KK DOŠK-Oklaj, polaznici tamošnje košarkaške škole.

Oni su bili uspješniji od vršnjaka iz KK Dražen Petrović iz Šibenika i drniškog DOŠK-a. Svima su pripale prigodne medalje koje su im uručili načelnik Tihomir Budanko i predsjednik općinskog vijeća Danijel Džapo.

Osim sportskih, ovogodišnje obilježavanje Dana Općine Promina bilo je bogatije i za jedan kulturni događaj, koji se odnosi na predstavljanje knjige *Manje-više isti ljudi*, autora Josipa Budiše.

Pobjednici košarkaškog turnira - KK DOŠK-Oklaj

133. obljetnica utemeljenja Općine Promina

Središnja svečanost obilježavanja 133. obljetnice Općine Promina i obilježavanje spomendana na pale branitelje i civile prominskog kraja u Domovinskom ratu odvila se 23. srpnja, 2016. Svečanost je započela polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod spomen obilježja Golubica ispred župne crkve sv. Mihovila, nakon čega je uslijedila svečana sveta misa. Nakon mise održao se mimo-hod od župne crkve do spomen-sobe žrtvama Domovinskog rata, smještene u zgradu Općine Promina. U spomen-sobi, koja čuva uspomenu na 68 prominskih žrtava u Domovinskom ratu, uslijedio je glazbeni program i odrješenje za duše poginu-

lih. U glazbenom dijelu nastupila je sopranistica Jelena Čilaš uz klavirsku pratnju orguljaša Mirka Jankova, a odrješenje za duše poginulih predvođio je prominski župnik fra Petar Pletikosa.

Uz prisutnost brojnih Prominaca i njihovih gostiju, kod središnjeg križa u centru Oklaja položeni su vijenci i zapaljene su svijeće za poginule prominske branitelje u Domovinskom ratu. Vojnim špalicom prošli su brojni izaslanici i predstavnici sa vijencima i svijećama, od predstavnika obitelji žrtava i braniteljskih udruga do izaslanika županijskih i državnih institucija. U ime Općine Promina počast žrtvama Domovinskog rata polaganjem vijenca i paljenjem svijeće odali su Tihomir Budanko, načelnik Općine Promina, Žarko Duvančić, zamjenik načelnika i Danijel Džapo, predsjednik Općinskog vijeća Općine Promina.

Usljedila je svečana sjednica Općine Promina kojoj su prisustvovali brojni uzvanici među kojima su bili predstavnici gradova od Drniša do

DAN OPĆINE

Neuma, županijski izaslanici, te predstavnici i izaslanstva Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja. Prisutne na svečanoj sjednici pozdravio je Daniel Džapo, predsjednik Općinskog vijeća Općine Promina, a Tihomir Budanko, načelnik Općine Promina dotaknuo se izvršenih i planiranih aktivnosti iz raznih područja života prominske zajed-

nice a koji imaju za cilj unaprijediti kvalitetu života ljudi u Općini Promina. Isto tako, prisutnima je prikazan kratki pregled rada Općine Promina u posljednjih godinu dana, te predstavljeni planovi rada u nastavku 2016. godine. Od uzvanika, prisutnima su se obratili Nediljko Dujić, izaslanik župana i predsjednik županijske skupštine Ši-

bensko-kninske županije, Josipa Rimac, sabor-ska zastupnica i doc.dr.sc Ante Nazor, ravnatelj Hrvatskog memorijalo-dokumentacijskog centra Domovinskog rata.

U kulturno-umjetničkom dijelu svečane sjednice Općine Promina nastupili su sopranistica Jelena Čilaš uz pratnju Mirka Jankova i tenor Hrvoje Marić.

Prvi »Prominski bronzin«

Oko 600 Prominjaca i njihovih gostiju popratilo je gastronomsku manifestaciju „Prominski bronzin“, što su je u Oklaju u prigodi Dana državnosti RH organizirali Radio Drniš i Općina Promina.

Ukupno se natjecalo u kuhanju janjeće džigerice i veprovina s purom 11 kulinarskih ekipa sastavljenih od Prominjaca. Potrošeno je 50 kg veprovine, 15 janjećih džigerica i 20 kg pure te 50 kg

kruha. Ocjenjivački žiri u kojem su bili poznati ovdašnji ugostitelji Ana Gabrić i Paško Bandalo te finalistica kulinarskog showa „MasterChef” Elena Jurić Grassi, u pripremi džigerice najboljom proglašili su ekipu „Ognjištari”, drugo mjesto pripalo je „Barinim nevistama”, treće „Suknovcima”. U kuhanju veprovine pobijedila je ekipa „Suknovci”, druga je bila ekipa „Čitluk”, a treće „Čarobne kuhače”. Svim nagrađenima uz priznanja kao nagrada uručene su peke.

U revijalnom dijelu od 20 kg raznovrsnog mesa gosti iz Splita, Udruga putničkih turističkih agencija Splitsko-dalmatinske županije i Udruga Slavonaca i Baranjaca „Hrast” Šibensko-kninske županije u tri kotlića pripremili su 60 litara čobanca, dok Ekološka udruga „Krka” iz Knina od nekoliko kilograma gljiva lisičarki pripremila je rižot.

U sklopu Prominskog bronzina u organizaciji Udruge vinara Debit održana je i 3. Smotra prominskih vina, koje je ocjenjivao stručni žiri na čelu s voditeljem Savjetodavne službe Šibensko-kninske županije Marijom Tomićem. Prvo mjesto među bijelim vinima pripalo je maraštini Stipe Kneževića, drugo debitu Ivice Džape a treće također debitu Ivana Džape. U kategoriji crnih vina najboljim je proglašeno vino sorte cabernet sauvignon Dragana Duvančića, drugi je merlot Stipe Knežević, a treći merlot Ivana Bilandžije. Nagrađenima uz priznanja darovan je i drniški susak.

Na sajmu obrtničke i turističke ponude obiteljsko-poljoprivrednih gospodarstva, domaće radinosti, obrtnika i udruga svoje proizvode izložilo je 18 izlagača sa šireg prostora Šibensko-kninske županije.

Organizirano je i na velikom video zidu gledanje utakmice osmine finala EURA 2016 Hrvatska-Portugal, nakon koje je unatoč porazu naše reprezentacije festa u Oklaju nastavljena uz nastup grupe Vrata, a točno u ponoć nebo nad Prominom zasvijetlio je vatromet.

Anita Vukušić dobitnica HURIN-ove nagrade za životno djelo, ‘Prominski bronzin’ najbolja akcija

Direktorica i glavna urednica Radio postaje Drniš Anita Vukušić dobitnica je ovogodišnje HURIN-ove nagrade za životno djelo što joj je ovog utorka uručena na 9. Danima elektroničkih medija u Opatiji. Nagrada joj je dodijeljena u kategoriji poslodavaca u lokalnim medijima, koju je na prijedlog HURIN-ove regije Dalmacija II koja okuplja lokalne radio postaje sa prostora Zadarske i Šibensko-kninske županije, prihvatio Izvršni odbor Hrvatske udruge lokalnih radija i novina.

Nagradu je uručio predsjednik HURIN-a Robert Veseljak. Ovo je ujedno prvi puta da netko od djelatnika Radio Drniša i radijskih djelatnika s područja cijele Šibensko-kninske županije dobije prestižnu HURIN-ovu nagradu za životno djelo.

U obrazloženju nagrade istaknuto je kako s "40 godišnjim iskustvom rada na lokalnom radiju, od toga 36 godina profesionalnog i isto toliko godina aktivnog rada u udruzi lokalnih medija, a zadnjih osam godina na mjestu direktorice Radio

postaje Drniš - stekla je neosporan profesionalni i osobni visoki ugled, promičući vrijednosti lokalnog medija koji djeluje na malom koncesijskom području".

U obrazloženju se navodi kako je: "Anita Vukušić u 36 godina profesionalnog rada uspješno kreirala program, a zadnjih osam godina i cjelokupnu poslovnu politiku Radio Drniša, gdje je počela raditi kao srednjoškolka, a potom nakon što je diplomirala na Fakultetu političkih nauka u Zagrebu 1980. godine od te godine i profesionalno na mjestu glavne i odgovorne urednice Radio Drniša.

Urednička je rekorderka u Hrvatskoj, jer na toj je funkciji bez prekida sve do danas, punih 36 godina.

Od 2008. godine je i direktorica Radio postaje Drniš d.o.o. Istodobno od 1980. godine sudjeluje u radu udruge lokalnih radija, najprije kao član Skupštine ULSI - Udruge lokalnih sredstva informiranja, prethodnika HURIN-a, a potom u zadnjem mandatu neposredno pred Domovinski rat i kao član Predsjed-

ništva ULSI, koje je dalo značajan doprinos borbi za izdvajanje djela TV pristojbe i lokalnim medijima.

Trenutno je zamjenica predsjednika Regionalnog centra HURIN-a Dalmacija II. Višegodišnja je suradnica i brojnih drugih redakcija: deset godina Vjesnika, dopisnik HINE iz Drniša od njenog osnutka, 25 godina suradnica Hrvatskog radija, Radio Splita, te 10 godina Večernjeg lista. Pet godina je bila i urednica Drniškog lista.

Cijelo vrijeme rata uz rad u ratnoj redakciji Radio Drniša u progonstvu na prvoj crti bojišnice u Unešiću, dopisnik je i redakcija HINE i Večernjeg lista, te posebice Hrvatskog radija s čijim novinarima priprema niz emisija uživo o životu Drnišana u progonstvu.

Za doprinos u informiraju svojih slušatelja u progonstvu, ali i na privremeno okupiranom području, te obrani Hrvatske tijekom Domovinskog rata na prvi Danima radija Hrvatske održanim u Đurdjevcu 1994. godine odlikovana je Spomenicom Domovinskog rata '91., a potom i medaljama Bljesak i Oluja", navodi se u obrazloženju Nagrade Aniti Vukušić.

Zahvalivši se u svoje osobne ime i u ime svih nagrađenih, direktorica drniškog radija, naglasila je teška vremena u kojima danas djeluju lokalni mediji i koliko je teško biti danas poslodavac u lokalnom mediju, gdje je direktor istovremeno i glavni urednik, te često i novinar.

- „A što znači biti lokalni novinar, znaju dobro svi koji rade u malim lokalnim redakcijama. Nitko nas baš ne hvali, rijetko primamo nagrade, mnogima smo nepodobni, moramo pazit i s kim kavu pijemo, većini smo i trn u oku ali bez nas ne mogu, što će se posebice vidjeti dogodine“ - kazala je A. Vukušić te dodala da unatoč svemu svi vole svoj poziv. Stoga, poručila je mladim novinarima da „ukoliko ne vole ovaj posao u njega se ne upuštaju, jer treba dati cijelog sebe, biti i ostati svoj, prepoznatljiv, čistog obraza i ruku“.

Radio Drniš dobio je i HURIN-ovu nagradu za Najbolju akciju – „Prominski bronzin“, gastro-eno manifestaciju koju je uz pomoć Općine Promina organizirao za Dan državnosti u Oklaju s ciljem promocije kulture kuhanja autohtonih jela, poticanja proizvodnje domaćih proizvoda i njihovu prezentaciju u turističkoj promociji ovoga kraja.

U sklopu manifestacije održano je i tradicionalno predstavljanje regija u kojima djeluju radio postaje. Predstavljanje Radio Drniša ove godine pomogli su Općina Promina, prominski vinari Ivica Džapo i Stipe Knežević, Dalmacijavino, OPG Prominka, Udruga žena Sv. Roka i Ivan Tomić Mlađo.

Otvaranje ŠC Žagra

U subotu, 23. travnja, 2016. u Oklaju je održano svečano otvaranje ŠC Žagre, iako je igralište već danima na raspolaganju Promincima željnima nadigravanja s lopatom. Kiša i hladno vrijeme nisu omeli održavanje svečanog programa, na početku kojega je igrač i blagajnik nekadašnjega NK „Promina“, Josip Jakovljević pročitao dio teksta o osnivanju i radu NK „Promina“. Tekst prepun sjećanja na uspješno razdoblje prominskog nogometa, upravo za otvaranje igrališta Žagra, napisao je profesor Ante Juric. Inače, Juric i Jakovljević bili su te 1969. godine među glavnim inicijatorima i osnivačima NK „Promina“.

U nastavku su se okupljenima obratili Ante Dujić Antija pročitavši stihove posvećene Žagri i njegovim nekadašnjim suigračima, a prominski župnik fra Petar Pletikosa blagoslovio je igralište. Prisutnima se kratko obratio i Tih-

mir Budanko načelnik Općine Promina sa riječima zahvale svima koji su sudjelovali u obnavljanju igrališta Žagra.

Nakon hrvatske himne i početnog udaraca kojeg je izveo profesor i nekadašnji prominski nogometničar Josip Pokrovac, otpočela je, s nestripljenjem čekana, utakmica veterana. Veterani prominskog nogometa okupili su se iz raznih gradova Hrvatske za ovu utakmicu, a oni su: Ivan Ikkica *Pobro*, Zdravko Džepina *Rugo* (Šimi), Milan Džapo *Meho*, Ivan Jurenović *Para*, Stipe Knežević *Makica*, Pavao Džapo *Beban*, Josip Vucić *Mrca*, Zdravko Dujić *Jato*, Petar Đomilija *Petrovka*, Ivica Stanić *Marva*, Ante Dujić

Antija, Mladen Bačko *Junac*, Denis Bronić *Suljo Arap*, Marinko Pandža *Baletan*, Dragan Čulina *Kumić*, Ante Bilandžija *Maćaoba Gašo*, Slave Bibić i Ivica Tošić *Cigo*. Suci susreta veterana bili su Dragan Gazibara i Marko Bilandžija *Botan*.

Nakon utakmice veterana, nogometne vještine pokazali su i najmlađi Prominci. Profesor Gazibara okupio je dvije momčadi osnovnoškolaca, koji su pod reflektorima Žagre odigrali rezultatski neriješen susret. Druženje pristiglih Prominaca i onih koji u Promini žive nastavio se na domjenku u *Internacionalu kod Zlate*.

Modernizacija nerazvrstane ceste Puljane - Paraći

Projektom su obuhvaćene nerazvrstane ceste: NC 29, NC 30, NC 31, NC 32, dio NC 28 i dio NC 34.

Radove je izvelo trgovačko društvo Ceste Šibenik d.o.o. pod stručnim nadzorom tvrtke GEOMAPA d.o.o. Drniš.

Vrijednost ugovorenih radova iznosila je (s PDV-om) 593.807,31 kn.

Projekt je sufinanciran doprinosom Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije u iznosu od 200.000,00 kn, prema Programu održivog razvoja lokalne zajednice.

Sanacija nerazvrstane ceste Bakmazi - Čilaši

Općina Promina je s uspjehom realizirala projekt „Sanacija nerazvrstane ceste Bakmazi - Čilaši“ prema projektnoj dokumentaciji ovlaštene tvrtke GEOMAPA d.o.o., Drniš.

Radove je izvelo trgovačko društvo Ceste Šibenik d.o.o., Šibenik, a stručni nadzor nad izvođenjem radova povjeren je Kruni Bojčiću, mag. ing. aedif., Građevinski studio d.o.o. Drniš. Vrijednost izvedenih radova iznosi cca 255.000 kn (s PDV-om).

Sanacija pješačke staze Oklaj - Nečven

Općina Promina, uz sufinanciranje JU NP "Krka", a prema projektnoj dokumentaciji koju je izradila ovlaštena tvrtka Dom-konzalting d.o.o. Šibenik završila je drugu fazu projekta Sanacija pješačke staze Oklaj – Nečven. Radove je izvodila tvrtka Drniški transporti – zadruga, Drniš, a stručni nadzor nad izvođenjem radova povjeren je projektantu, dipl. ing. građ. i ovlaštenom arhitektu Milivoju Miletiću.

Vrijednost izvedenih radova je cca 300.000,00 kn, od čega JU NP "Krka" sufinancira 249.000,00.

Modernizacija javne rasvjete u Oklaju - Novo maselje

Općina Promina, uz sufinanciranje Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, a prema projektnoj dokumentaciji koju je izradila ovlaštena tvrtka Gradijent d.o.o. Split, uspješno je realizirala projekt Modernizacija javne rasvjete u Oklaju – Novo naselje. Radove je izvodio Obrt „ELEKTRO TONI“ iz Šibenika – Dubrava kod Šibenika, a stručni nadzor vršio je ovlašteni inženjer elektrotehnike Marko Vlajčević, mag.ing.el., Magnetron d.o.o. Split.

Vrijednost izvedenih radova je cca 410.000,00 kn, od čega je Ministarstvo, temeljem Odluke o dodjeli sredstava kapitalne pomoći Općini Promina za izvođenje radova na modernizaciji javne rasvjete, Projekt Modernizacija javne rasvjete u Oklaju, iste sufinanciralo s iznosom od 150.000,00 kn.

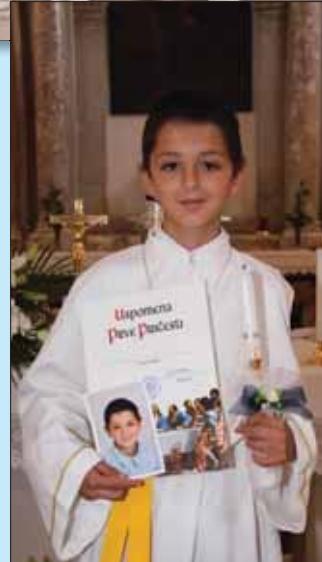
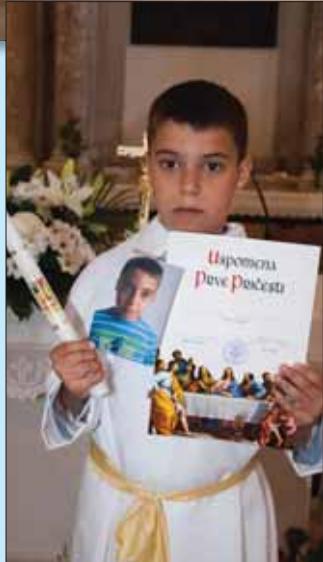
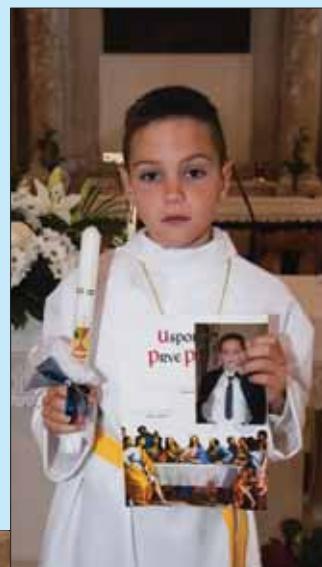
Prva pričest - 8. svibnja 2016.

PRVA PRIČEST

PRVA PRIČEST

Sveta krizma - 5. lipnja 2016.

SVETA KRIZMA

SVETA KRIZMA

SVETA KRIZMA

Na Visovcu proslavljenja Velika Gospa

Prva sveta misa slavljena je u 7 sati a predslavio ju je mještar novaka fra Jure Šimunović, iduća misa je slavljena u 8 sati. Tu misu su predslavili fra Ivan Vidović u koncelebraciji s fra Stjepanom Matićem.

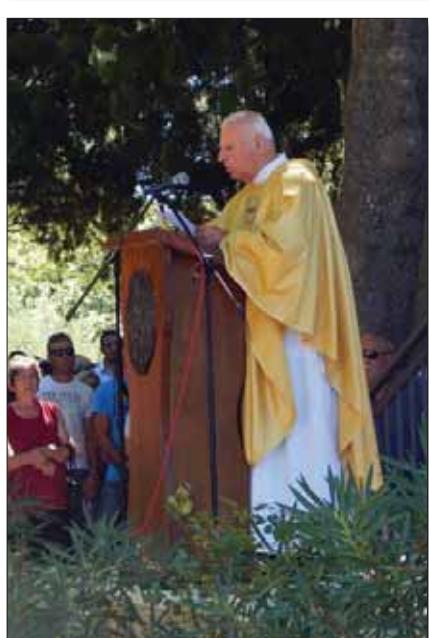
Središnje misno slavlje započelo je u 10 i 30 procesijom okolo Visovca, a predslavio ga je visovački gvardijan fra Mate Gverić koji je u propovjedi sažeo nekadašnju i današnju situaciju u društvu ispričavši jednu zgodu kako je jednom jedan „momak“

Fra Ivan Vidović i fra Stjepan Matić predslave misu u 8 sati

Djevojke i momci iz Promine nose Gospinu sliku u procesiji

(mladić kojeg su roditelji zavjetovali Gospi i koji bi godinu dana proveo na Visovcu pomažući fratrima) pobegao sa Visovca i vratio se kući, a dobra majka se izvikala na njega: Sram te bilo! Izdao si Gospu, brzo se vrati na Visovac! I vratio se i ostao svojih godinu dana na Visovcu.

U nastavku je istaknuo kako svake godine brojimo koliko naroda ima na Visovcu, a svake godine biti će sve manje jer župe naše Zagore polako odumiru. Nama

se čude ljudi da napuštamo ovakvu zemlju, ovakvo podneblje, nezagadjene krajolike, vidite samo rijeku Krku ona je pitka, čista... I završio je ohrabrujućim riječima za sve ljude kojima je teško i koji su slabi, važno je da nikada ne pristanete na to pa je zaključio riječima svetog Augustina: „Ako vas Bog ne nađe kao pobjednike neka vas nađe kao borce“.

Sveto misno slavlje svojim pjevanjem uzveličao je pjevački zbor iz Rupa.

Roko je rođen g. 1295. u Montpellieru, čudesno lijepom i starodrevnom gradu u južnoj Francuskoj, koji posjeduje jedno od najstarijih europskih sveučilišta, staru katedralu, muzej, galerije slike i biblioteke.

O tac mu je bio grof, a njegovi su se predi borili za oslobođenje Svetе zemlje. Prema najstarijem Rokovu životopisu, koji je vrijedan povjerenja, roditelji su ga od Boga izmolili učinivši zavjet. Dulje su vremena bili bez poroda, a tako su željeli dječu. Molili su i zavjetovali se i Bog im je dao sina, koji će postati slavan svetac.

On je još prije nego je navršio 20 godina ostao bez roditelja. Što je tada učinio? Prodao je sva svoja dobra, a novac podijelio siromasima te se kao siromašan hodočasnik uputio prema Rimu.

Učinio je, dakle, ništa manje nego što Isus traži od svakoga tko želi biti savršen. Rokov je kršćanski odgoj bio dubok, ušao je u njegovo srce, zahvatio ga i on se nije

Sveti Roko

zadovoljavao površnošću, polovičnošću, već je velikodušno i nesebično darovao i žrtvovao sve.

Na svome hodočašću u Rim Roko se zaustavio u Acquapendente gdje se dao na dvorenje okuženih bolesnika u bolnici, a učinio je s Božjom pomoću i nekoliko čudesnih ozdravljenja.

Roko tu Isusovu zapovijed ljubavi prema bližnjemu shvaća i prakticira posve ozbiljno. Dvoriti okužene značilo je izložiti se stvarnoj opasnosti po vlastiti život.

Daljnja postaja Rokova hodočašća bila je Cesena, a onda Rim. Ondje se zadržao oko tri godine te se na povratku u domovinu zaustavio u Riminiju, Novari i Piacenzi. Sva su ta mjesta njegova putovanja bila ispunjena djelima ljubavi prema bolesnicima i tako se svečevi hodočašće za Krista pretvorilo u hodočašće ljubavi.

Rokova svetost bit će potvrđena još jednim dokazom: križem, patnjom. I bez toga ne može biti prave svetosti.

Svetac je učenik i sljedbenik raspetog Krista, zato mora biti dionik njegova kaleža, mora s njim piti čašu gorčine.

U Piacenzi se Roko sam razbolio od kuge. Građani su ga zbog toga prognali iz svog grada i on se osjetio osamljen kao Krist na križu, ali nije očajavao. Sklonio se u jednu šumu i ondje hranio biljem, uzdajući se u Božju providnost.

Neki životopisci spominju da mu je tada svaki dan dolazio jedan pas noseći mu komad kruha. Prizor su ovjekovječili toliki slikari.

Talijanski patricij Gottardo Pallastrelli, naišavši na

bolesnog Roka u šumi, upusti se s njim u razgovor.

Inače baš nije bio čovjek duboke vjere. Sveti je patnik učinio na njega izvanredan dojam. On se pod njegovim utjecajem obratio, prihvatio ga, njegovao ga, dok Roko nije ozdravio.

Zadobivši zdravlje, Roko se vratio u svoj zavičaj, ali njegovu trpljenju još nije bio kraj. Iscrpljen od teške bolesti, bio je posve izobličen tako da ga nisu mogli prepoznati. Uhvatili su ga kao tobože sumnjiva tipa i špijuna te zatvorili.

U zatvoru je proveo pet godina. Tada ga je još jedan-

put pohodila kuga. Svećeniku, koji mu je podijelio svete sakramente, otkrio je tko je.

Preminuvši odano u Gospodinu 16. kolovoza 1327., bi od Gospodina odmah proslavljen raznim čudesnim znakovima. No Gospodin će svoga vjernog slugu proslaviti još i više jer će ga vjernici štovati kao malo kojeg sveca.

Mala Gospa, početak boljega svijeta

Na crkvi u Gospinu svetištu Trški vrh nalazi se krasan latinski natpis: *Melioris mundi origo* – Izvor ili početak boljega svijeta. Pod tim je motom 1971. g. u Mariji Bistrici održan međunarodni mariološko-marijanski kongres. Govor o izvoru i početku boljega svijeta lijepo pristaje blagdanu rođenja Blažene Djevice Marije ali i trenutku života Crkve i naroda.

Nada i zora spasenja

Sve ono po čemu i zbog čega častimo i štujemo Blaženu Djesticu proizlazi iz činjenice da je ona u promislu Božjem bila predviđena i postala Bogorodica. Zbog toga zanosno kličemo: *Puni radosti svetkujmo rođenje Djevice Marije. Iz nje je isteklo Sunce pravde.* Ta radost odzvanja čitavim bogoslužjem, a to je obilježje u rimskom obredu od službenog uvođenja ovoga blagdana u kalendar polovicom 7. stoljeća.

Blažena je Djevica početak boljega svijeta i putokaz sigurne nade (predslovље na Veliku Gospu) prvenstveno zbog proslave svečanim uznesenjem u nebesku slavu. Po tome je ona postala slavnija od svih svetaca i anđela. Ta slava i čast kojom je od Boga počašćena svijetu je očitovana njezinim rođenjem. Marijino bezgrješno začeće vidljivo

Fra Stipe Nimac predvodi misno slavlje na blagdan Male Gospe u crkvi Gospe Čatrnjske

vo je samo očima vjere, ali njezino rođenje postalo je očito i običnom ljudskom oku.

Među mnogim starozavjetnim proroštvima kršćani su pronašli i prepoznali najavu Marijine uloge u ostvarivanju povijesti spašenja. Za blagdan Male Gospe veoma lijepo pristaje proroštvo o hramu u kojemu će Bog prebivati. Ako je starozavjetni kovčeg bio slika Božje prisutnosti među svojim narodom, onda je Marija daleko uzvišeniji kovčeg Božji jer će Bog u njoj stvarno prebivati.

Marija je na zemlji živo nebo, određeno da nosi živo sunce, sunce uzvišeno na najvi-

šem nebeskom svodu. Ona je na zemlji svetište što ga Bog ispunja čudesima i u kojem će on jednom otpočinuti na nov i neočekivan način. Ona je rajske vrt u kome Bog prebiva. Ali ne kao Adamov rajske vrt koji je narušen njegovom krivnjom, niti andeoski raj na nebesima. Marija je nebeski raj na zemlji, rajske vrt što ga je Bog zasadio svojom rukom i u njega postavio kralja neba i zemlje.

Slika svoje majke

Skromna Marija iz Nazareta nama je zanimljiva zbog njezina Sina. Ali ono što pouzdano znamo o Mariji, znademo po njezi-

nu porodu, njezinu Jedinorođencu. Vanjski izgled, ali i genetske sklonosti djeca primaju od roditelja. Oni uvelike uvjetuju način izražavanja osjećaja, karakterne osobine i općenit način življenja. O životu i djelovanju, kao i o specifičnom načinu reagiranja, Isusa iz Nazareta imamo relativno dosta podataka u evanđeljima i živoj kršćanskoj predaji. O njegovoj majci Mariji, relativno malo. Ono što zasigurno možemo o tome saznati treba tražiti na njezinu sinu Isusu.

U evanđeljima je jasno opisano da je Isus stvarno živio ideale što ih je proglašio blaženima u Govoru na gori: poniznost, strpljivost, blagost, smirenost, milostivost, jakost. Zasigurno je to uočavao i na svojoj majci još kao dijete i u tom odsjeku života nastojao je oponašati kao što svako dijete čini. Zbog toga kad kod Isusa uočavamo navedene ljudske i duševne vrline, s pravom možemo zaključiti da ih je učio u Nazaretskoj školi svoje majke i sv. Josipa.

Početak novoga čovječanstva

U misnom bogoslužju Crkva predlaže odlomak iz Matejeva evanđelja koje dono-

si Isusovo rodoslovlje od Abrahama do Josipa, muža Marijina od koje se rodi Krist. Za nas, obične kršćane, nabranjanje imena u tom rodoslovju izgleda isprazno i skoro bezvrijedno. Prelazeći preko toga da tim rodoslovjem Matej želio čvrsto ukorijeniti Isusovo rođenje u našu ljudskost, istaknimo jednu posebnost o kojoj se rijetko govori a za Mateja je, očito, veoma važna. U rodoslovju su istaknute četiri žene prije Marije i sve su obilježene neobičnim, grešnim znakovima Izabranog naroda baštinjenim od majke Eve. Tamara je začela dijete sa svojim svekrom, Rahela je bila javna bludnica, Betšeba preljubnica, Ruta strankinja i inovjerka.

Sve navedene starozavjetne žene u Isusovu rodoslovju očituju Evino prokletstvo. Nasuprot njima stoji Marija. S njome završava Isusovo rodoslovlje, rađa se Isus koji grešno prokletstvo, simbolizirano grešnicama iz svoga rodoslovlja, pretvara u blagoslov. Time počinje era novoga pokoljenja, novoga čovječanstva kojemu je Marija zora vječnoga sunca.

Zbog toga bogoslužje na nju primjenjuje usklik iz knjige Juditine: *Ti si slava grada Božjega, ti si radost naroda Božjega, ti si naša čast, Djevice Majko Marijo!* Nadahnuti tim pohvalama, molimo je riječima pjesnika Vladimira Nazora:

*O kućo zlatna, o Zvijezdo morska,
O kulo bjelokosti.
Ostani burnim nad morem našim
Ti majko od milosti!*

Preminuo je naš fra Srećko Vekić

Usrijedu 24. kolovoza 2016. u franjevačkom samostanu Svete Marije u Zaostrogu u 79. godini života, 62. godini redovništva i u 53. godini svećeništva preminuo je o. fra Srećko Vekić, svećenik Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja.

Fra Srećko (Mate) rođen je 20. prosinca 1937. u Metkoviću, od otca Stjepana i majke Marije. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, klasičnu gimnaziju u Sinju i Makarskoj, a filozofsko-teološki studij na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj.

U franjevački novicijat stupio je 1955. na Visovcu. Dživotne zavjete položio je 1961. u Makarskoj, a za svećenika je zaređen 30. ožujka 1964. u Makarskoj.

Nakon svećeničkoga ređenja fra Srećko se opedijelio za pastoralnu službu. Kao župnik djelovao je 18 godina u Šibenskoj biskupiji: u župi sv. Katarine u Dubravicama kraj Visovca (1964. – 1968.), u župi sv. Martina u Lećevici u Dalmatinskoj zagori (1968. – 1971.) i u župi sv. Mihovila u Promini kraj Drniša (1971. – 1982.); zatim 12 godina u Hvarskoj biskupiji u župi sv. Martina u Sumartinu na otoku Braču (1982. – 1994.), gdje je bio i gvardijan istoimenoga franjevačkoga samostana; potom 18 godina u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji poslužujući istodobno dvije župe (1994. – 2012.), župu Gospe od Ružarija u Igranimu i sv. Jurja u Drašnicama kraj Živogošća.

Nakon 48 godina pastoralne djelatnosti fra Srećko se povukao u mirovinu u franjevački samostan sv. Marije u Zaostrogu. Fra Srećko je, kako je naglašeno u oproštajnim govorima, bio priprosti franjevac i vesela duša, obljubljen od vjernika i braće redovnika.

U župnoj i samostanskoj crkvi sv. Marije u Zaostrogu u petak 26. kolovoza misu zadušnicu za pok. fra Srećka

predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U ime odsutnoga provincijala Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja fra Joška Kodžomana vikar provincije fra Ante Udovičić iznio je i pokojnikov životni tijek.

Na kraju mise u ime Hvarske biskupije od fra Srećka se oprostio generalni vikar don Stanko Jerčić, u ime župljana Igrana i Drašnice župnik fra Ante Buljan, u ime kolega Darko Šošić i u ime samostanske obitelji gvardijan fra Branko Brnas.

Nakon mise sprovodni obred obavio je gvardijan fra Branko Brnas na samostanskom groblju uz crkvu sv. Marije u Zaostrogu.

Legenda o Uzdah kuli, o ljubavi Stane i Pavla

Mjesečina rasprostrta nad kršem poput lancuna, titrava i lijepa, a strme plavičasto modre stijene uranjaju u riječni bezdan što puca od tišine i prelijeva se u šarenilo duginih boja...

Gore visoko iznad, na Čališića briješu, poput ruku starca strše ostatci Uzdah-kule... Samo zrikavci zriču i remete stoljetni mir u potresnom krajoliku...

Oblaci na nebu se dijele na pola, poput rasparane tkanine i stvaraju sjene, izdužene i treperave na lik vjetru divovskih krila, što kucaju na vrata tišine...

Nemirno doba utkano u sivi kamen odavna prekriven mahovinom, a uzdasi prošlih vremena struje osunčanim zrakom poput ptica zarobljenih u krletci lažne slobode... Jarko podnevno svjetlo je obasjalo strmine i kao da promiču odavna zaboravljeni likovi, što samo u legendama žive poput pahuljastih oblačaka...

Stana, lijepa poput jutarnje rose, duboko utočila u misli, stopljena sa smrekovitim kršem, zanesena zlaćanim praskozorjem, čekala je svojeg zaštitnika Pavla, sina rupskog Kneza Mandušića...

Otac Jure Barišić, spremao je veliko slavlje u čast zaruka svoje kćeri jedinice i odabranika njenog srca, ponositog i plemenitog roda...

Nebo je bilo modro, javorovi su se crvenili, a u daljinu se nazirala, zlatno crvena vijuga iz pravca dvorca Kneza Mandušića... Podne se oglasilo sa crvenog zvonika, lišće je treperilo na jarkom suncu,

Knez Mandušić u pratnji sina Pavla i kićenih dvorjana, sa bogatim darovima, otmjenim kretnjama, u sedlima urešenim srmom i kadifom, klizili su prema imanju Vlastelina Jure Barišića...

Stanine misli je opsjedala neka uznemirujuća pomutnja, neki podmukli strah, neka zla slutnja... Strepila je da se odnekuda ne pojavi Husein, pomoćnik Mehmed-bega Ljubuncića, turskog zapovjednika u Trošenj-gradu...

Turčin nije odustajao od svojeg nauma da za ženu dobije lijepu Stanu, djevojku o čijoj ljepoti su se pjevale pjesme, čiji ponos i skromnost su izazivali nemir u srcima hrvatskih plemiča...

Oči su joj bile crne i duboke poput noći, jasne poput zrcala, vatrene poput sunca, a kada bi joj spomenuli Huseina, pretvorile bi se u led poput mjesecovog traga...

Pavle, visok i otmjen, očiju boje zrelog lješnjaka, pogleda iz kojeg je izvirala blagost i toplina, a kose lepršave i crne poput jantara...

Slavlje je trajalo duboko u noć, i odjednom se bolan krik prolomi dvorima Vlastelina Barišića...

Turčin Husein u svojoj znatiželji da vidi Stanu, ispentrao se na najvišu granu krhke trešnje... Onako okrugao i zdepast, crveno-smeđe rasčerupane kose, debeo i otican, strmoglavi se na popločano dvorište i raspukni se poput zrelog šipka... Nastade strka i vri-

ska, svijeće su se ugasile, slavlje je utihnulo, vjetar je raznosio bolne zvukove obojene strahom od osvete Mehmed-bega... Nesnošljiva bol je pritiskala Stanu i Pavla, žudnju je zamjenila briga i nemir... Pa bolna tišina razbijena nemirom uzburkane krvi, spremne da se odupre naježdi strašnih Osmanlija...

Vijest je putovala zrakom poput oblaka sivih i tmurnih i za tren je došla do Mehmed-bega u Trošenj-grad... a koji za nesreću optuži cijelo naselje Rupe, te ga odluči spaliti, a muškarce u svojoj okrutnosti nabiti na kolac i ostaviti da ih pokljucaju suri orlovi...

Mejrima, žena Mehmed-bega, poturčena krišćanka Marija iz Bogočin-grada, zamoli Mehmeda da ne kažnjava nevine ljude, već da pokuša pronaći krivce i njih osudi po pravdi i pravici...

Osmanlijske čete ubrzo okupiraše Rupe, zabilješi sve muškarce, a među njima Kneza Josipa Mandušića i sina mu Pavla... Mejrima je danima plakala, srce joj se cijepalo na pola, željela je spasiti Rupljane, a opet nije željela rasrditi Mehmed-bega...

Mehmed-beg je bio krupna pojava, snažnih kostiju, na ramenima je nosio veliku čelavu glavu... Odjednom se njegove grube crte lica rastočiše u radosan osmijeh... glasnik je donio vjest da je postao djeda, a njegov sin Alija otac... Duša mu se stopi sa radošću, blagost mu dodirnu srce i on posluša begovicu Mejrimu, te pusti Rupljane svojim kućama, ali zadrža Kneževa sina Pavla, dok se ne rasvijetli istina...

Krka se kotrljala prema moru, Stana je jecala poput slapa u blagom sutoru, a Osmanlije premještaju Pavla u zloglasnu Kulu na Čulušića briježu kod Dubravica na domak gradu Šibeniku...

Pavle osjeti tupu bol u srcu, trepavice mu se sklopiše u ravnu crtu, rupičasto ništavilo pritisni mu dušu i tijelo, hladna pustoš otupi mu mozak i samo su uzdasi strujali kroz okno kule, čiji su tornjevi do dirivali nebo i rastakali oblake... Stana je tiho jecala, ali se nije dala slomiti, smisljala je kako oslobođiti svojeg zaručnika... U srcu je osjećala ledeni strah, tresle su je crne misli i u tom kovitlaku odluči sama oslobođiti svojeg zaručnika...

Mrkla tama je pritiskala zemlju, ona sama na proplanku ispod kule što po Pavlovim uzdasima dobi ime Uzdah-kula... Čekala je da stražar utone u duboki san, hitra i treperava poput vjeverice, lomna i vitka uspentra se do otvora na kuli, iza čijih zidina su se čuli tihi i nježni uzdasi...

Savršenu ljepotu na stjenovitoj kuli, remetio je samo oštri huk sove, koja kao da je požurivala lijeput Stanu... A ona u jednom zamahu prebací lancun kroz uzani otvor... Pavle, kao da sanja, kao da tone u

jutarnju izmaglicu što kliče danu na pomolu... zgrabi lancun i snagom divlje mačke sklizne niz strminu kule, gdje ga je raširenih ruku u nježnoj mučnini od straha i napetosti čekala njegova Stana...

Smućujuća čežnja ovlađa mladim bićima i oni utonuše u očajnički san, i stopiše se sa kršem sve dok ih nije probudila vrelina sunca na usnulim obražima... U zanosu pohitaše put Rupa, gdje se već na veliko pričalo o hrabrosti Stane Barišić...

Gusta tišina se raspada od naleta ljepote, poput valova modrog baršuna... A Mehmed-beg kada sazna da je Pavle Mandušić oslobođen, u mahnitom bijesu strmoglavi se sa kule Trošenj-grada ravno u ledenu rijeku Krku...

Rupski Knez Josip Mandušić i Vlastelin Barišić, napravio je svadbu na koju pozvaše sve plemstvo i sve Rupljane... Veselilo se i slavilo danima, pa se i do današnjih dana u tihom smiraju priča o raskoši i svili boje jorgovana... Rupljani od bijesa zapališe Uzdah-kulu iz čijih ruševina i danas pod mlječnim sjajem mjeseca, suklja gusti dim poput podmukle vrućine što se penje nebu pod oblake...

A Pavle povede svoju vjernu Stanu na Visovac gdje pred Gospom Visovačkom položiše vječne zavjete... "U ljubavi sjedinjeni sve do smrti"... Utonuše u šupljikavu tišinu satkanu od vjere i ljubavi... Opijeni travnatim i lisnatim mirisima bilja na krševitim proplancima sazdanim od sreće, ispod prostranog neba boje indiga...

N. Bilušić Pralas

PREMINULI U 2016. g.

-
1. KATARINA Bračić, 30. XII. 2015.
 2. ANICA Ujaković, 7. I.
 3. DAMIR Radas, 9. I.
 4. MILE Pokrovac, 16. I.
 5. BOŽICA Duvančić, 4. II.
 6. ZORA Duvnjak, 8. II.
 7. MANDA - ĆEZA Perić, 10. II.
 8. FILIP Mudrinić, 13. II.
 9. ANKA Bakmaz, 18. II.
 10. TOMISLAV Gojčeta, 24. II.
 11. MARIJA DŽEPINA - BAJIĆ, 1. III.
 12. ANTE Svetina, 1. III.
 13. TOMICA Mudrinić, 31. III.
 14. MILE Šangut, 1. IV.
 15. ILIJA Klepo, 12. IV.
 16. MARIJA Perica - Zlojutro, 12. IV.
 17. IVAN Bare, 21. IV.
 18. IVAN Džaja, 21. IV.
 19. DARIJO Dujić, 5. V.
 20. PETAR Zelić, 10. V.
 21. STANKO Tarabarić, 25. V.
 22. MARIJA Klepo, 26. V.
 23. IVAN Gojčeta, 19. VI.
 24. MARIJA Jurić, 25. VI.
 25. IVAN Perica, 26. VI.
 26. KRSTE-MIRKO Sičić, 27. VI.
 27. GORAN Bračić, 29. VI.
 28. ANTE Perić, 5. VII.
 29. ZORKA Koprek, 12. VII.
 30. STANKO Bare, 1. VIII.
 31. IVAN Dodig, 8. VIII.
 32. SVETISLAV Bilušić, 18. VII.
 33. MARKO-JOZO Duvančić, 19. VIII.
 34. MILKA Parać, 24. VIII.
 35. MARICA Suman, 2. IX.
 36. STANA Cota, 5. IX.
 37. MARIJA Blat, 5. IX.
 38. IVAN Budanko, 10. IX.
 39. JOSIP Čilaš, 15. IX.
 40. STJEPAN Knežević, 22. IX.
 41. MARIJA Cvjetić, 19. X.
 42. MARIJA Petković, 10. X.
 43. STANKO Pandža, 15. X.
 44. ANTE Vucić, 18. X.
 45. MARIJA-MILKA Bakmaz, 19. X.
 46. IVKA Pokrovac, 25. X.
 47. IVAN Perica, 2. XI.
 48. MANDA Perica, 1. XII.
 49. MARKO Radas, 3. XII.
 50. ANA Džapo, 4. XII.
 51. MANDA Zelić, 6. XII.
 52. MARKO Barišić, 7. XII.

Kršteni u 2016.

*ILIJANA MEDIĆ, krštena 2. travnja., otac pok. Boško, majka Brankica
KARLO DŽAJA, rođen 16. prosinca 2015., kršten 3. travnja., otac Ivan, majka Marija*

*MARIJA i KAROLINA VIDAČKOVIĆ,
rođene 1. veljače 2016.,
krštene 10. travnja.,
otac Zoran, majka Tatjana*

*PETRA JUKIĆ,
rođena 30. prosinca 2015.,
krštena 1. svibnja.,
otac Marinko, majka Anita*

*MARTA JURIĆ,
rođena 29. travnja 2016.,
krštena 4. rujna,
otac Marko, majka Ivana*

KRŠTENI U PROMINI

FRANE PERIĆ, rođen 1. siječnja 2016.,
kršten 17. travnja., otac Ivan, majka Kristina

IVAN ŠKOVRLJ, rođen 30. ožujka 2016.,
kršten 6. kolovoza, otac Antonio, majka Ana

MARTA DUVANČIĆ, rođena 28. listopada 2015.,
krštena 17. travnja., otac Marko, majka Kristina

LANA KARDOV, rođena 5. travnja 2016.,
krštena 17. srpnja, otac Mate, majka Tina

IVA DUVANČIĆ, rođena 29. travnja 2016.,
krštena 24. srpnja., otac Boško, majka Marina

KRŠTENI U PROMINI

KLARA DUVANČIĆ, rođena 29. srpnja 2016., krštena 10. rujna, otac Tomislav, majka Ivana

GABRIELA PERIĆ, rođena 7. rujna 2016., krštena 20. studenoga, otac Marko, majka Kata

MARTA PETROVIĆ, rođena 1. rujna 2016., krštena 26. studenoga, otac Miroslav, majka Marija

JAKOV BILANDŽIJA, rođen 18. srpnja 2016., kršten 29. listopada, otac Ivan, majka Zlata

Vjenčani u 2016.

MARKO Jurić i IVANA Maglica, vjenčani 30. siječnja

JOSIP Džepina i ANDREA Sarić, vjenčani 3. rujna

IVAN Barišić i ANTONIJA Dujić, vjenčani 9. srpnja

Crtice iz Župne kronike

2015. GODINA

31. 10. g. Boško Kranjak dovezao je u župnu crkvu sv. Mihovila orgulje, dar kojega je posredovao fra Josip Grgić. Hvala na daru obojici!

- Blagdan Svih svetih proslavljen je sv. misama u Razvođu u 9 sati, u Oklaju u 10,30 i u Lukaru u 11,40. Očekivan je ipak veći broj vjernika na svetim misama.

- Na Dušni dan održane su svete mise i obredi odrješenja u Lukaru u 9,30, u Oklaju u 10,30, u Mratovu u 12 h. Lijepo vrijeme i dobar odaziv vjernika doprinijeli su dostojanstvenom ozračju na svim svetim misama.

- Ovih je dana održano mnogo sahrana ljudi koji su podrijetlom iz Promine, a život su proveli negdje drugo, u Zagrebu, Splitu, Zadru,... Narod najčešće u velikom broju dolazi na ispraćaj svojih pokojnika.

11. 11. Sveta misa u Mratovu. Jako malo vjernika na svetoj misi. Taj dan održan je i sprovod u Lukaru na groblju kod crkve Gospe Čatrnske. Vjeronauk, a pojavi se i poneka potreba za poukom za brak, a za krštenje ipak manje.

14. 11. Sveti Nikola Tavelić. U Bogatićima na svetoj misi bilo nas je 9. Pusti kraj i većinom stariji vjernici. Priprema se materijal za župni list Promina.

20. 11. Vjenčanje Andrijane Čavline i Milana Gaće. Fra Mario Radman vjenčao je mladence prema njihovoj želji.

21. 11. Gospa od Zdravlja. Oko 10 sati blagoslov hrane i molitva sa štićenicima doma za starije i nemoćne osobe.

23. 11. Kiša, bura i zahladnjenje.

25. 11. Sveta Kata. Bio sam u Dubravicama na svetoj misi.

26. 11. Regionalni sastanak na Visovcu i samostanski kapitul. Sve češće pozivam krizmanike na pouke i izvan redovitih vjeronačnih susreta.

6. 12. Nedjelja i sveti Nikola. Nakon mise pošao sam u Kistanje.

14. 12. Počeo sam isповijedati starije i nemoćne vjernike u župi u njihovim domovima.

18. 12. Sveta isповijed za sve župljane u 15 h u Lukaru i Oklaju. U 16 h u Domu za starije i nemoćne. Ovih dana odlazim na ispomoć za isповijedanje i po drugim župama.

24. 12. Badnji dan. Misa polnočka u crkvi Gospe Čatrnske protekla je dostojanstveno i mirno, s velikim odazivom vjernika. Na sam Božić misa je služena u 9 h u Razvođu, u 10,30 u župnoj crkvi u Oklaju.

26. 12. Sveti Stjepan. Poslije svete mise u Oklaju blagoslov obitelji u Marasovinama i Ljubotiću.

27.12. Sveti Ivan. Sveta misa u Razvođu nakon koje je uslijedio blagoslov obitelji. Zadnjih godina to sve čini fra Mate Gverić, visovački gvardijan. U 10 h

DAROVATELJI ZA POTREBE ŽUPE

od 1. prosinca 2015. do 1. prosinca 2016.

Onaj tko je dao, nije osiromašio, onaj tko nije dao, nije se obogatio!

Kata Marić 200 kn, Ante Bare 200 kn, Marija Branić 500 kn, Marica Nadračić 100 kn, Kata Čulina 50 kn, Marija Berša 50 kn, Obitelj pok. Ivana Bare 2.000 kn, Andelko Tošić 200 kn, Ante Gojčeta p. Marka 1.000 kn,

Josip Dujić p. Ivana 500 kn, Petar Jurić 50 Eura, Nevenka Duvančić 200 kn, N.N. 150, N.N. 100 kn,

Marija Petrović 400 kn, Stipica Kardov 150 Eura, Marina Benić 200 kn, D.B. (od Smilja) 1.000 kn,

Marija Branić 200 kn, Marko Sičić 100 kn, N.N. 500 kn, Kaja Jerković 150 kn, Obitelj Markić 700 kn,

Obitelj Dodig 500 kn, Marko Sičić 400 kn, Slavko Čveljo 200 kn, J. Branić 200 kn, Anka Markić ud. Bože 100 Eura,

Milka Duvančić p. Ante 100 Eura, Kata Goreta 50 Eura, Mate Džapo 300 kn, Obitelj pok. Ante Vucića 800 kn,

Danica Alfeza r. Vucić 200 kn, Kaja Drinjaković 200 kn, Andelka Tokić 200 kn, Ana Bezmalinović 200 kn,

Obitelj Župa 200 kn, Marija Đidara 200 kn, Nikola Pandža luster za crkvu Gospe Čatrnske 40.000 kn,

Ive Perić janje za Malu Gospu, N.N. u Razvođu 200 kn, Ana Branić 200 kn, Kata Čulina 100 kn,

Peko Pandža 2.000 kn, Ivica Gojčeta 500 kn, Ante Karaga 200 kn, Ivica Gojčeta s obitelji 1.000 kn, Bosiljka Bare 200 kn, Dario Knežević 800 kn, Obitelj pok. Marka Barišića 3.000 kn, Ante Validžić napravio stolarskih proizvoda za potrebe crkve,

Gojko Zelić je napravija dosta stvari za potrebe crkve.

Hvala svima koji daju priloge ili kupe cviće za potrebe svih crkava u Promini.

Veliko hvala svima koji čiste crkve i održavaju robu koja se nalazi u crkvi.

Isprika svima koje nismo spomenuli a pomogli su svojim prilogom ili na bilo koji drugi način sve crkve u našoj župi!

Godina 1929., ispred župne kuće u Čitluku.

sveta misa u Lukaru, nakon koje je uslijedio blagoslov obitelji u Zelićima. U 12 h misa u Svetom Duhu te potom blagoslov obitelji u Matasima. Pomažu mi dva ministranta.

28. 12. Mladenci. Oko 8,30 blagoslov obitelji u Bogatićima, u 11,30 sveta misa u Mratovu u crkvi sv. Martina. Poslijepodne blagoslov obitelji u Puljanima, Selinama, Nečvenu i cijelom sjevernom dijelu župe.

29. 12. Blagoslov u Lukaru i Suknovcima.

30. 12. Blagoslov obitelji u Čitluku kojega je podijelio fra Milan Ujević. Od ulaska u Oklaj s drniške strane prema centru blagoslivljaо sam ja. Isto smo nastavili i 31. 12. Blagoslov obitelji ne dijeli se nedjeljom i na Novu Godinu. U božićnom vremenu lijep je običaj da svećenici posjećuju obitelji u župi i zazivaju na njih Božji blagoslov. Zato je važno da se obitelj okupi na molitvu kad dođe svećenik. Blagoslov nije

nešto što svećenik "obavlja sam", nego je to stvar obitelji. Obitelj moli blagoslov. Ona se stavlja pod zaštitu Svevišnjega Boga. Svega nekoliko obitelji odbilo je primiti svećenika. Bogu hvala na svemu, na daru života mene i mojih župljana i svih ljudi dobre volje!

2016. GODINA

Stara je narodna: dobro započeti, pola je posla!

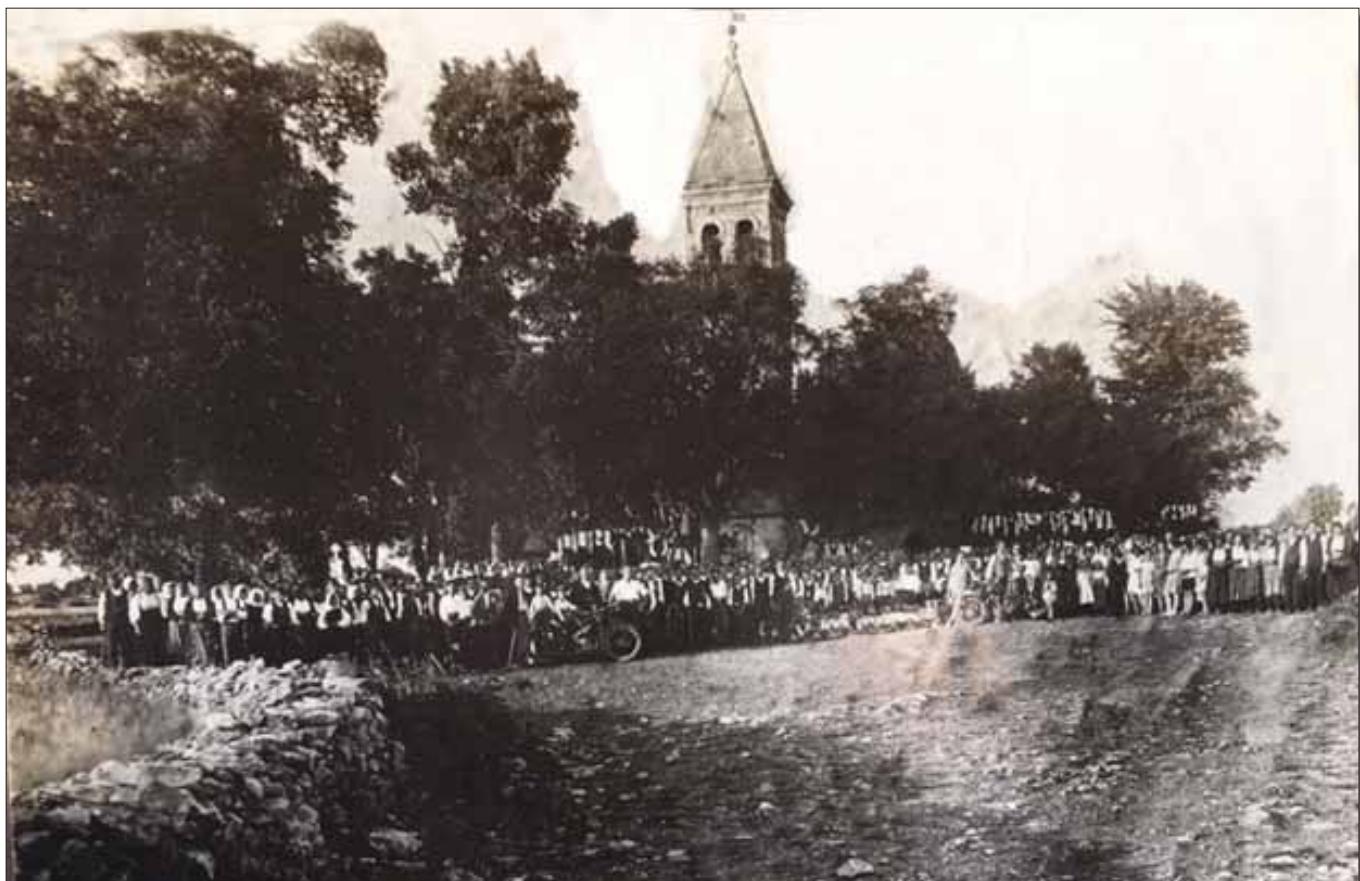
- Nova godina započela je svetim misama u Razvođu u 9 h, u 10,30 u Oklaju. Na početku je izmoljena molitva Duhu Svetom da nas vodi u 2016. godini i da nas sačuva od većine problema, duhovnih ili tjelesnih.

2. 1. Nastavak blagoslova obitelji. Hvala Mati Gojčeti i Roku Budanku koji su mi bili na ispomoći i Jakovu Broniću i Anti Perici koji su pomagali fra Miljanu Ujeviću.

DAROVATELJI GROŽĐA ZA 2016.

Po jednu vreću: Mirko Kardov, Vojo Kardov, Drago Karlo, Vinko Validžić, Stanko Kardov, Drago Čulina - Tobiјa, Dragan Duvančić, Emil Gojčeta, Željko Bronić, Peko Pandža, Željko Zelić, Nikica Barišić ō kanti, Obitelj Žulj 2 gajbe, Marko Sičić 1 košaru, Krste Dizdar 2 kašete, Ivica Džapo 2 vreće, Slavko Džapo 2 vreće.

Dali u novcu: Željko Sekulić 200 kn, Zvone Bare 200 kn, Milan Bronić 200 kn, Drago Klepo 200 kn, Marko Gojčeta 50 kn, N.N. iz Mratova 100 kn, Marko Bronić 200 kn, Dario Knežević 200 kn.

Godina 1929., ispred župne crkve sv. Mihovila u Oklaju.

4. 1. Blagoslov nekoliko obitelji koje su to zatražile jer su u redovitom obilasku bile spriječene.

6. 1. Sveta tri kralja ili Bogojavljenje. Mnogo naroda na svetoj misi. Na svetoj misi na ovaj blagdan blagoslivlja se voda (koji se po tome i nazivao Vodokršće). Voda se blagoslivlja – prije svega – kako bi se vjernici njome blagoslivljali u spomen svoga krštenja, ali i kako bi blagoslovili svoje životne prostore, radionice, škole i vrtiće. Sveta voda je spomen na velika Božja djela u povijesti spasenja i poziv da uvijek budemo čisti pred Gospodinom, upravo onakvi kakvi smo bili nakon očišćenja u kupelji krštenja.

- List Promina tradicionalno izlazi za Božić. Vjernici, uz kalendar i svijeću, kupuju list, neki i više brojeva pa šalju svojim raseljenim mještanima u domovini i svijetu. Zaista lijepa gesta. Polovinom siječnja bilo je prilično hladno, iako nije bilo snijega.

22. 1. U Šibeniku sam predao kopije matica iz 2015. godine i sredio župne obaveze u biskupijskim uredima.

23. 1. Degustacija vina u Stankovcima na kojoj su sudjelovali i neki naši župljani. Krajem mjeseca isplatio sam dugove za svijeće i kalendare. Zbog snažne studeni pukle su vanjska cijev i slavina ispred župne kuće.

31. 1. Udijelio sam posljednju pomast zetu Anti Gveriću koji je ubrzo nakon toga preminuo. Miljevački župnik mogao je biti pravi svjedok njegove smrti.

2. 2. Svijećnica. U 10, 30 blagoslov svjetla u Lukaru nakon kojeg je uslijedila svečana procesija oko crkve i sveta misa.

4. 2. Sahrana pok. fra Petra Bezine.

7. 2. Susret s iseljenim župljanim nastanjenima u Zagrebu i okolicu. Svetu misu slavili smo zajedno fra Srećko Vekić, fra Ivan Maletić i ja. Susret je organiziran pod pokroviteljstvom Općine Promina. Nakon svete mise pozvani smo na ručak kod g. Stanka Aralice.

9. 2. Našu župu posjetio je provincijal fra Joško Kodžoman. Vjernici naše župe nemaju običaj na Pepelnici doći na svetu misu i obaviti obred pepeljanja. Na sahrani pok. Zore Duvnjak bio je prisutan i njezin rođak i župnik u Zadru vlč. Duvnjak.

14. 2. Sastanak crkvenih vijećnika oko križnog puta kroz župu. Istog dana rastao sam se od Gare, slavnog hrvatskog ovčara. Voljela su ga i djeca i susjedi.

18. 2. Dekanatski susret u Kninu; dogovor oko ispovijedanja za Uskrs.

24. 2. Samostanski sastanak na Visovcu.

25. 2. Obrezujem smokve i masline. Kroz Korizmu se petkom održava križni put, a nedjeljom prije

svete mise. Narod se teško uključuje pa sve ostaje na svećeniku.

28. 2. Na nedjelju „Glušnicu“ župljani na čelu s čuvarima Isusova groba krenuli su na križni put kroz župu. Na početku sam ih pozdravio i blagoslovio, a oni su nastavili sami dalje. G. Marko Perić čita tekstove. U 10,30 priključili su se misnom slavlju u Lukaru, a potom su nastavili dalje prema Razvođu, Oklaju i Mratovu. Posljednja postaja bila je kod crkve svetog Roka u Čitluku gdje sam ih dočekao, blagoslovio i izmolio završnu molitvu.

10. 3 U Sinju je obavljena sahrana našega brata pok. Fra Petra Vučemila.

11. 3. Obišao sam starije i nemoćne župljane u Razvođu, Lukaru i Suknovcima.

18. 3. Blagdan svetog Josipa. Misa u sv. Roku pred samo osam vjernika.

- Uskrsna isповijed u Lukaru i Oklaju, kao i u domu za starije u 15 h. U Lukaru su na ispmoci bili svećenici iz Knina, a u Oklaju iz Drniša i gvardijan s Visovca. U subotu sam pomagao u isповijedanju vjernika u Vrpolju i Kijevu. U 16 h održana je sveta misa u domu za starije, a po sobama sveta pričest za sve one koji nisu mogli doći.

- Na Cvjetnicu je bio lijep dan, mnogo vjernika s maslinovim grančicama sudjelovalo je u svečanoj procesiji i svetoj misi.

- Na Veliki četvrtak u 9,30 h bila je sveta misa i blagoslov ulja u Šibeniku u katedrali. U Oklaju je misno slavlje započelo u 19 h simboličnim pranjem nogu čuvarima Isusova groba, a nakon mise pjevalo se Gospin plač.

- Obredi Velikog petka podijeljeni su u tri dijela: služba riječi, klanjanje križu i sveta pričest. Procesija s križem ide kroz mjesto, a put kojim prolaze vjernici osvijetljen je bakljama. Obredima obično prisustvuje dosta vjernika i sve protekne mirno i dostojanstveno, onako kako i priliči ovakvom danu.

- Tijekom Velike subote blagoslivlja se hrana u 12 h u Matasima, u Bogatićima u 13 h, u domu za starije u 14 h. U župnoj crkvi u Oklaju obredi počinju u 20 h, a poslije svete mise blagoslovi se hrana. U Čitluku je blagoslov na sam Uskrs u 8 h ujutro, a u Razvođu nakon svete misе u 9 h. Vjernici su se obredima Velikog tjedna uistinu odazvali u lijepom broju i dostojanstveno proslavili ove velike dane.

- Na Uskrsni ponедjeljak održana je sveta misa u domu za starije u 9,30 h, a u Lukaru u 10,30 h.

2. 4. Sahranjena je pok. Tomica Mudrinić koja je doživjela 106 g.

- U 19 h za čuvare groba Gospodnjeg pripremljena je večera u župnoj kući.

3. 4. Mali Uskrs ili Bijela nedjelja. Svetе mise održane su u razvodu u 9 h i u Mratovu u 10,30 h.

6. 4. Kolege svećenici, jedan civil i ja okupili smo se u Čitluku kako bismo zajedno proslavili svetu misu i zajednički blagovali. Uslijedilo je kolegialno druženje. Okrjepa duše i tijela, uz želju da se ponovi.

10. 4. Održana su dva krštenja u našoj župi.

2. 5. Primio sam nagradu Grada Vodica za doprinos jačanju duhovnog zajedništva u naseljima vođičkog zaleđa.

8. 5. Održana je prva sveta pričest za 8 prvičesnika. Za prvičesnike su kupljene jednakе haljine.

28. 5. Obavljen je blagoslov polja, misa i procesija oko groblja, tradicija u Crkvi kojom želimo zahvaliti Bogu za sva dobročinstva koja primamo od njega koji je jedini istinski darovatelj. Želimo zahvaliti za dar svih plodova koje nam Gospodin udjeljuje preko polja, njiva i za sve ono čime Bog blagoslivlja naš rad i trud kojim ostvarujemo za dostojan život.

31. 5. Prisustvovao sam zaključnoj sjednici biskupijskog postupka za proglašenje blaženom službenice Božje Klare Žižić, utemeljiteljice Družbe sestara franjevki od Bezgrješne.

2. 6. Održan je susret krizmanika s fra Jurom Šimunovićem, meštom novaka na Visovcu. Održana je i sveta ispunjava za krizmanike, roditelje i kumove.

5. 6. Sveta Potvrda za 16 krizmanika. Sveta misa na kojoj smo uz fra Juru Šimunovića, krizmatelja, poslavili fra Milan Ujević, fra Frane Samodol i ja.

25. 6. U Oklaju Dan državnosti. U 18 h kod zgrade općine druženje uz hranu i piće.

23. 7. Dan Općine Promina. U 9 sati sveta misa, održenje za duše poginulih branitelja i civila u Do-

movinskom ratu s posebnim komemorativnim programom te svečana sjednica općinskog vijeća kojoj su prisustvovali brojni uzvanici i narod.

25. 7. Na blagdan svetog Jakova zaređen je novi šibenski biskup mons. Tomislav Rogić

26. 7. Na proslavi blagdana sv. Ane u Mratovu sudjelovali su u misnom slavlju fra Mate Gverić i fra Frane Samodol.

15. 8. Blagdan Velike Gospe. Prominski vjernici tradicionalno hodočaste Gospinom svetištu na Visovcu. Djevojke u narodnim nošnjama nosile su Gospinu sliku na svečanoj procesiji, a Ive Kardov križ. Svečana sveta misa u župio održana je u Gospinoj crkvi u Lukaru.

16. 8. Sveti Roko tradicionalno se slavi u Čitluku. Misu je predvodio fra Ivan Lukač, a dekan fra Marko Duran predvodio je pjevanje i ispunjava, gdje mu je na ispmoći bio fra Ivan Šimunac iz Knina.

5. 9. Trodnevница u čast Male Gospe.

8.9. Mala Gospa. Misu je predvodio i propovijedao profesor fra Stipe Nimac, a pjevanje dekan fra Marko Duran. Svetu misu zajedno je slavilo 5 svećenika pred dosta okupljenih vjernika.

29. 9. Blagdan sv. Mihovila, zaštitnika naše župe i biskupije. Svečanu svetu misu predvodio je fra Branko Mijić.

- Listopadsku pobožnost molitve krunice i litani-je Gospo vode sami vjernici.

20. 10. Blagoslov kruha u osnovnoj školi popraćen je prigodnim programom, dječjim recitacijama i pjesmama.

29. 10. Fra Ivan Maletić krstio je Jakova Bilandžiju Ivanova u crkvi sv. Roka.

1. 11. Blagdan Svih svetih posebno svečano je obilježen u Razvođu. Nakon svete mise u Razvođu, održana je sveta misa u Oklaju u 10,30 h.

2. 11. Dušni dan. Svetе mise i odrješenja za duše umrlih održane su crkvama u Lukaru, Oklaju i Mratovu.

11. 11. Sveti Martin proslavljen je u Mratovu sestom misom.

30. 11. Regionalni sastanak braće franjevaca na Visovcu kojem je predsjedao provincijal fra Joško Kodžoman. Predavanje je održao mladi svećenik dr. fra Ivica Jurić, odgojitelj mlađih svećenika u Splitu.

11. 12. Svetu misu predvodio je biskup mons. Tomislav Rogić. Uz dosta okupljenih vjernika i ministranata sveta misa proslavljena je prilično svečano i u lijepom raspoloženju. Druženje s biskupom nastavilo se u župnoj kući zajedno sa svećenicima kninskog dekanata.

Iz Ljubotića

Ljubotić je u sridi Promine,
Spomenut ću njegove istine.
Pitala sam osobe starije
Kako je u tom selu bilo prije.
Na Stipandan tu se kolo vilo,
Sve je sritno i pobožno bilo.
Vino nosi Bilušić Ivane,
Zaustavlja da kolo pristane.
Stan'te malo sritni ćemo biti,
Ajmo dragu Gospu izmoliti.
Moli Ivan, a za njime raja
Izmolili molitvu do kraja.
Sada Ivan uživa od sriće
Pa ih opet poziva na piće.
Ajte malo vina se napijte
Pa svi zajno kolo uhvatite.
Veselimo se sve do rane zore,
Bez molitve živit se ne more.
Kad bi malo dite prohodalo,
Sklapa ruke i molit je znalo.
Tako su se odgajali mlađi:
Boga moli i pošteno radi!
Još imade Prominjaca živi,
Moli se i na svakoj njivi.

PROMINA

LIST ŽUPE

SV. MIHOVILA - PROMINA

Godina XI., broj 1 (11)

Božić 2016. - Promina

Izdavač:

Župni ured Promina

Glavni urednik:

Fra Petar Pletikosa

Grafički urednik:

Zvone Bare

Adresa uredništva:

Župni ured Promina

Čitluk

22303 Oklaj

Tel.: 098/943-4154

E-mail: zupapromina@net.hr

www.zupapromina.com

Kunski račun:

2330003-1100046038

Splitska banka dd

Dopise, priloge i narudžbe
slati na adresu Uredništva.

List izlazi uz dopuštenje
crkvenih i redovničkih poglavara.

List se uzdržava dobrovoljnim
priozima župljana i dobročinitelja.

Naklada:

400 primjeraka

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ ŽUPNIKA	1
MONS. TOMISLAV ROGIĆ NOVI BISKUP	2
BOŽIĆ - BLAGDAN BOŽJEG ČOVJEKOIJUBIJA	3
S BOŽJIM DOLASKOM DOLAZI NOVI SVIJET	5
DUHOVNOST I OVISNOST	8
S MAJKOM NA PUTU ZA SINOM PREMA KALVARIJI	9
UZAJAMNA LJUBAV U OBITELJI	17
»EVO TI MAJKE«	21
16. FESTIVAL ČUVARA ISUSOVA GROBA	27
DAR VJERE	30
62. PROMINSKE IGRE	31
UREĐENJE CENTRA OKLAJA	34
DAN OPĆINE PROMINA	35
PRVI »PROMINSKI BRONZIN«	42
»PROMINSKI BRONZIN« NAJBOLJA AKCIJA	47
OTVARANJE ŠC ŽAGRA	49
PRVA PRIČEST - 8. SVIBNJA 2016.	51
SVETA KRIZMA - 5. LIPNJA 2016.	54
NA VISOVCU PROSLAVLJENA VELIKA GOSPA	58
SVETI ROKO	60
MALA GOSPA, POČETAK BOŁJEGA SVIJETA	63
PREMINUO JE NAŠ FRA SREĆKO VEKIĆ	66
LEGENDA O UZDAH KULI, O LJUBAVI STANE I PAVLA	67
PREMINULI - KRŠTENI - VJENČANI U 2016.	69
CRTICE IZ ŽUPNE KRONIKA	74

VAŽNIJI TELEFONI U ŽUPI

Župni ured 022 881 306, Župnik fra Petar Pletikosa 098 943 4154,

ŽPV Marko Sičić 022 881 4154, Zvone Bare 091 898 4395, Općina 022 881 055, 881 018,

Načelnik Općine Promina Tihomir Budanko 098 336 758, Eko Promina 022 881 046,

Dom za starije 022 881 163, Ambulanta 022 881 100, Apoteka 022 881 045,

Franjevački samostan Visovac 022 775 416, Biskupija Šibenska 022 311 333,

Franjevački Provincijalat Split 021 348 182, 362 388,

Franjevački samostan Knin 022 662 065, 660 160, Župa Gospe Ružarice Drniš 022 886 137, 886 106,

OIB Župe 65964245999

Prilikom blagoslova obitelji ustanovljeno je da je 337 obitelji primilo blagoslov,
a 5 obitelji nije primilo svećenika.

Stanovnika u župi stalnih je bilo 866, a povremeno 44 što je 910 stanovnika.

KRIZMANICI 2016.: JAKOV Bronić, ROKO Budanko, VALENTINA Dizdar, SARA Dizdar, Ivana Dizdar, MARIJA Marić, IVAN Pandža, LUKA Perica, ANTE Perica, ANDELA Perić, DORA Sekulić, ANTONIJA Zelić, DAVID Zelić, ŠIMUN PETAR Zelić, LUKA FRANE Žulj, FRANCISKA Blažević

